

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
Minden következőnél 16 fillér.

Nyitászó sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 327.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szombat, július 21.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezéreszik: Kormányváltás Romániában.

Németországba vándorolt magyarok.

A világháború küszöbén.

Mi az agrarizmus.

Loubet elnök a francia tengerészekről.

A tébolyodott milliói.

Kínából hazatért magyar matróz.

A kalandornő a bíróság előtt.

A veronai tiszt fia.

El Párisba!

Tárcza: Páris. Irta: Pakots József.

Regény-Czarnok: Modern Ophélie. Fordította: Liptai Imre.

Kormányváltás Romániában.

Arad, július 20.

Egész Magyarország a legmelegebb rokonszenvvel üdvözlöi Carp Péter miniszteriumát, mely máától fogva kijelöli Romániának a további nemzeti fejlődés utait s hivatva lesz ez utakon vezetni Romániát.

Nem akarunk itéletet mondani a felől, vajjon az az idő, mely Carp utolsó lemondásától a miniszterelnökség mostani átvételéig elmúlt, a kultura tekintetében haladást jelent-e, vagy — szünetet, jól lehet szinte kihívja az itéletet az a csodálatos jelenség, hogy a junimisták által a kormányutódoknak gazdaságilag oly meglehetősen konszolidált állapotban átadott Romániát már egyetlen egy eszteni-dei rossz termés oly keményen megviselte. Az az egy bizonyos, hogy az új

kormány működése elé sok várahozással lehet nézni, főleg nekünk, magyaroknak, a kik sajátos helyzetünknel fogva Románia politikáját állandó figyelemmel és érdeklődéssel kísérjük.

A magyarok rokonszenve Carp Péter miniszteriuma iránt azokból a meggyőző próbákból fakad, melyeket ez az államférfi nyilvános működésének minden változása alatt magas tehetségéről, széleskörű tudásáról és politikai elfogulatlanságáról adott; de fakad főleg abból a kifogástalan loyaltásból, melyet a román ligával, az állítólagos „kultur“-ligával szemben tanusított, amely loyaltás megóvta őt attól, hogy sógorához és liberális hivatali elődéhez hasonlóan, ha csak ideiglenesen is, ama liga veszekedő prokuristájává alacsonyítsa le magát.

A liga vezérei, kik közül sokan a félrevezetett nemzeti ambíció árusításának köszönik csak befolyásukat és drága életüket csak a befolyt adományok el nem számolásából tartják fenn, ezek a vezérek rendezték, természetesen csak elméletben, a legelvetemedettebb merényleteket Magyarország állami integritása ellen és zsoldosokat béreltek az európai nemzetközi sajtóban, kiknek az volt a kötelességük, hogy Magyarországot a nemzetiségeivel, főképen azonban a román nemzetiséggel való önkényes, igazságtalan bánás miatt megindító gyászénekekben megragalmazzák. Carp Péter ennek a szemérmetlen üzelemnek soha sem nyújtotta

a legcsekélyebb kedvezést sem, helyes méltatásában a nagy értéknek, mely Romániára nézve a szomszéd monarchiához való zavartalan vonatkozásokban van.

Epen ezért üdvözlöjük most annál szívesebben a Carp-miniszteriumot, mert e liga magyarországi ágenseinek és szenzálijainak jó hosszú időre hiányzik minden kilátásuk külföldről eredő megbízásra és mert e megbízás elmaradásával ama zavarodás, melyet szűkebb honfitársaik inséges fejében még előidézni képesek, kell, hogy gyors véget érjen. Annál gyorsabban és annál biztosabban fognak aztán a magyarországi románok arra a reájuk nézve egyedül üdvös utra lépni, mely elvezeti őket oda, hogy megszabadulva a bűnös csábitgatásoktól és fantazmagoriáktól, bensőleg csatlakoznak a magyar állameszméhez és anélkül, hogy azokra a nevetséges kószahírekre hallgatnának, melyek azt akarják velük elhitetni, hogy velük külön paktum lehetséges, — feltétlenül belépnek Magyarország parlamentjébe. (L.)

POLITIKAI HIREK.

A kongrua. Az országos kongrua-bizottság már befejezte az egyházi kisebb javadalmak jövedelmi bevallási iveit. Ahol szükségesnek mutatkozott, az adatok feltüntetésében korrekurákat is végzett. Már most az alsó papság kongruájának kiegészítése meg is kezdődhetnék, ha erre fedezett volna. Ez azonban majd csak arra az időre várható, amikor a na-

TÁRCZA.

Páris.

Irta: Pakots József.

I.

Nagyságos Borbolya Kázmér ur belevágta magát gummikerekes kocsiába és a miniszteriumba hajtatott. A miniszterium egyenruhás portása mélyen meghajolt a nagyságos ur előtt és bizalmasan sugta a fülébe:

— A kegyelmes ur már fél óra óta fent van!

Borbolya Kázmér ur szemére csapta a monokliját és előkelően biccentett a fejével. Ruganyos léptekkel, fiatalos hévvel ugrált föl a lépcsőkön, nolott otthon a tükre előtt órákig is elkinlódott, mig szürke hajszálait ugy el tudta rendezni, hogy ne hívják magukra a figyelmet. Tartotta magát azonban s tán füzöt is hordott, hogy egyenesebb legyen a tartása, délczegebb a termete.

Az ötven felé járhatott s negyven évesnek sem látszott. Szép, hatalmas fej, beszédes komoly tekintet s örökké redős homlok. Ez az utóbbi biztosított számára tekintélyt. Nagy ész, filozóf lélek! — mondták az ismerősei.

Előkelő mosolylyal ment most végig az ügyosztályokon és kezével barátságosan intett üdvözlöt a hivatalnokoknak. Egy osztálytanácsost barátságosan megszorogatót és hunyorogtatva kérdezte

— Hát sok a dolog, mi?

Harsányan recsegett a öblös hangja, mely oly szokatlanul hangzott ebben a csöndes munkás épületben. Itt nem szoktak ilyen hangosan beszélni; a miniszter ideges, beteg ember.

Csakugyan a miniszter előszobájának ajtaja kinyíltott s egy haragos-vörös, kopasz, szemüveges fej jelent meg a függönyök mögött. Maga a miniszter állt ott.

A szemüvegek idegesen villantak meg a kegyelmes ur boszus szóra nyitotta már a száját. Nagyságos Borbolya Kázmér ur most előlépett. Nyugodt önbizalommal mosolyogva. Es akkor ime a kegyelmes ur arca is vidám mosolyra derült. Gyorsan kitérta az ajtót és mindkét kezét üdvözlésre nyitotta.

— Ah, ah, ön az, édes barátom? Jöjjön, jöjjön, ezer esztendeje, hogy nem láttuk. Isten hozta!

Aztán vendége karjába öltötte a karját és vonszolta befelé. Közben kedélyesen méltalankodott:

— De igazán nem szép, hogy ugy kerüli az embert! Várjon, várjon...

Es eltűntek a vánkosokra záródó, szárnyas ajtón.

II.

Az óriási tőzsdepalota elsőemeleti termében nagy volt a forrongás. Keleten meggyilkoltak valami kis angol követségi titkárt s ezzel kitért a forradalom szikrája. Az angol flották

sűrű rajokban vonultak a Sárgeger felé, Angolország megüzente Keletnek a háborút. A tőzsdeépületben nagy zajongással várták az érkező táviratokat.

A keleti bonyodalmak híre csak kerülő utakon érkezett. Mindenki kétkedett benne, de egyuttal félt attól, hogy igaz lehet. A tőzsdén óriási volt a rettegés. Milliókat sodor magával ez a hadviselés, ha igaz. A rémület ott ült az arczokon s a tőzsdetitkár fakorlátja előtt kétségbeesett dulakodás folyt.

Valaki a bejáratnál elkiáltotta magát:

— Borbolya! Itt van a Borbolya?

Egy pillanat alatt az egész áradat az ajtó felé történt. Ureg, viharlított tőzsdemilliomosok, kiknek hajói a tengereket járkák, görcsös kezekkel törtek utat maguknak Borbolya felé, aki félszemére csapva monokliját, hideg nyugalommal nézett szét a dulakodó tömegben.

Nagyságos Borbolya Kázmér ur összefonta a karjait és mosolygott. Félelmetesen hideg és előkelő volt.

— Uraim, — kezdte mély, átható hangon — figyeljenek! A keleti forradalom híre nem igaz. Legalább ma még nem. Pusztán az angol nagykövetség épületét gyújtották fel. A kis titkárocska összes társaival egyetemben menedéket talált a német nagykövetségen. Ez időszert még nincs forradalom. Holnapután azonban már lehet. Tehát siessenek!

Egy óriási sóhaj szállott végig a termen. A lelkekről szakadt le. Nagyságos Borbolya Kázmér ur még mosolygott.

gyobb jövedelmek bevallási iverinek felülvizsgálásával is elkészültek, amihez a bizottság az őszi hónapokban fog hozzá, mivel mostanában a bizottság nagy részét lehetetlen tanácskozássra összehívni.

Németországba vándorolt magyarok.

(A szocialisták karmaiban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 20.

Többször foglalkoztunk a bácskai svábok kivándorlásával, mely immár nagy arányokat öltött. Eddig csak a magyar újságok írtak a kivándoroltak szomorú sorsáról, a mely éppen nem kedvező. Most egy német lap közöl érdekes cikket a mi svábainkról.

A Witzzenhausenban megjelenő *Schwäbischer Mercur* című újságban olvassuk a következő sorokat:

A népesség növekedő száma, a föld hiánya, a gépek bevezetése a mezőgazdaságba, az ipar hiánya, valósággal „emberfelesleget”, ennek következtetésképpen növekvő paraszt- és munkásállományt teremtettek, amely mindinkább szegényedik. „Nem tehetünk egyebet, mint hogy kivándoroljunk”, mondták ezek az emberek és a witzzenhauseni evangélikus főegyesülethez fordultak tanácsért.

Nem lett volna melegen dobogó sváb szív bennünk, avagy félreismertük volna a birodalomban uralkodó viszonyokat, ha végre nem hajtjuk a kombinációt, mely eredményében fellette üdvösnek mutatkozik. Ott munkásfelesleg, itt munkásiány, égető kereslet német munkások után.

A német gyarmatiskola uradalmán a múlt esztendőben tették az első próbát 25 magyarországi sváb munkással, akiket nyári munkára fölfogadtak. A próba kölcsönös meglepedésre végződött, habár több nehézséget kellett eloszlatni. Az egyesület üzletvezetősége az idén már nagyban is közvetítette a munkásokat.

Az eredmény pedig az, hogy eddigelé majdnem kétezer magyarországi svábot hoztak az országba mezőgazdasági munkásnak. E vállalkozásban kezdettől fogva a nemzeti és humanitárius érdekeket tartották szem előtt. A munkaadók

hajlandóknak nyilatkoztak, hogy az utazás költségeit nem csupán a német határtól, hanem e határig is fedezik, miáltal az utazási költség oda-vissza körülbelül 50 márkára emelkedett fejénként.

A német munkások után sokfelől érkezett sürgetések s ajánlatok közül csak azokat vették figyelembe, ahol a legkedvezőbb bérviszonyok kínálkoztak. A munkásokat bizalmi férfiak szegődttették, a haszonleső, kapzsi ügynököket kizárták.

De a magyarországi svábok között akkora mozgalom támadt, hogy sokan nem várták be, míg az evangélikus egyesület szerződészerű, biztos munkát kínál nekik, hanem sokan saját szakállukra, vagy toladó ágensektől elcsábítva, elutaztak, munkát nem találtak, a különböző pályaudvarokon tétlenül heverték s így a szocialista izgatók kezei közé kerültek.

Ilyen emberektől, akik azután legtöbbször csak a legközelebbi osztrák konzulátus segítségével tudtak hazajutni, származnak azok a panaszkok, amelyek németgyűlölő magyaroknak, ágenseknek és szocialista agitátoroknak hamis gyanúsításokra szolgáltatnak ürügyet és alkalmat.

TÁVIRATOK.

Petőfi-ünnep.

Segesvár, július 20. (Saj. tud. táv.)
Az itteni magyar polgári kör Fehéregyházán *Petőfi* halála évfordulóján: július 31-én emlékülnevet rendez.

Szocializmus a szászok közt.

Székeludvarhely, jul. 20. (Saj. tud. táv.)
A pünkösdi ünnepeken Brassóban tartott szocialista-kongresszus óta az erdélyi részekben titkosan, de rohamosan terjed a szocializmus. Most veszélyesebb alakot öltött, mivel Segesvárott a szászok között nyíltan föllépett. E hónap 22-ére a *Winter*-féle kertbe *Eisert* Gottfried és társai nyilvános népgyűlést hívtak össze. A Budapestről liferálandó szónok költségére már pénzt is gyűjtöttek. A gyűlésen Brassóból és környékéről a szászok is részt vesznek.

— És önök megijedtek egy kis titkárocskától esetleges halálától? Ugyan, ugyan! Taut de bruit pour une omelette!

A tőzsdén egyszerre megváltozott a hangulat. Egy idegen tőzsdeügynök, aki először fordult meg ehelyütt, meglepődve kérdezte a tőzsdetitkártól:

— Ki ez a Borbolya?

— Nem tudom. De a szava szent. Oriási összeköttetése van a világ minden részében. Egy fogalom.

III.

A gimóth-szenteleki vasútépítés ügye megrekedt. Petrovics Szervác a haját tépte dühében, mikor a munkálatokat vezető mérnök jelentette, hogy vízenyős talajra akadt, amely az összes eddigi munkát egy csapásra összerombolta.

— Tönkrejuttottam! koldussá lettem, — lihegte Petrovics Szervác halálsápadtan és majd rárohant a mérnökre.

A mérnök vállat vont. Hidegen nézte a vergődő embert és azután csöndesen jegyezte meg:

— Esztelen vállalkozás volt az egész. En figyelmeztettem a bajra.

Petrovics Szervác összeszedte magát. Ujjával a levegőt bökdösve, számított. Az arca lassankint felderült és azután rekedten mondta:

— Talán még lehet segíteni a dolgon. Hátha haladéket kapok az államtól.

— Képtelenség. A szerződés világosan szól. Összel az utvonálnak készen kell lennie.

— Az lehetetlenség.

— Ezt én tudom leginkább. De ön haladéket sem kaphat. Hiszen a miniszter ellenezte leginkább, hogy ön kapja meg ezt a vállalatot. Itt már nem lehet segíteni.

Petrovics Szervác, az immár koldussá lett örmény vállalkozó, ktségbeesve sietett föl a fővárosba. Tán valami véletlen szerencse segít rajta. Egész vagyonát befektette ebbe a vállalatba, ha kudarcot vall, koldus.

Mikor a szállodabeli rendes lakásába belépett, egy névjegye volt.

Es este a szálloda éttermében Petrovics Szervác, a boldog örmény, melegen szorongatta nagyságos Borbolya Kázmér ur kezét, aki — megígérte a haladéket. Es Petrovics, a ravasz örmény tudta, hogy amit Borbolya ígér, az biztos. Hjah, annak az ígéretnek nagy az ára!

IV.

A legelőkelőbb József-köruti bérpalota első emeletén kivételképpen nem voltak felgyújtva a csillárok. Borbolya Kázmérné ezidőszert semminemű estélyt nem adott. A nagy ebédteremben vastag sötétség fe üdt a czifrafaragású butorokra. Valaki sóhajtott.

— Szeretem a sötétséget — szólalt meg nagyságos Borbolya Kázmér ur komoran; — félek a világosságtól.

Borbolya Kázmérné ő nagysága, aki egy hintaszéken himbálózott és a sötétségen át a férje arcvonásait tanulmányozta, csodálkozva ütötte fel a fejét.

— Nem értem magát Kazimir, úgy beszél, mint egy gyermek.

— Pedig nagyon komolyan beszélek. Nem

A világháború küszöbén.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 20.

Egy német szakember világháború ki-törését helyezi kilátásba. Nos, e próféciához nem kell isteni ihlettség, mert a világháborút megsejthették a gondolkodó emberek, mikor a kínai forradalom júniusi eseményeit látták s még inkább akkor, a mikor Kinába, összevisszaságban, minden egyetértés nélkül, csaknem titokban kezdtek szállingózni az európai csapatok.

Német-, Orosz- és Olaszország küzde- nek immár odakünn Japán tetemes segítségével és a kínai forradalom lángjai még jobban lobognak, mint ezelőtt. Az expedicióknak már meglehetősen sok a veszteség s habár sikereik is voltak, vereséget — ugylátszik — több ízben szenvedtek.

Amerika pedig bizik Kinában, mint egy telegramm mondja. Lehet, hogy ez annyit jelent, hogy Amerika nem bizik Európában. Vagyis nem avatkozik a keleti ügyekbe, míg saját érdekei nem kényszerítik, mert az európai nagyhatalmakkal nem jó egy tálból cseresznyét enni.

A mai eseményekről a következő táviratok szólnak:

Brodrick a kínai eseményekről.

London, július 20.

Brodrick parlamenti államtitkár az alsóház ülésén kijelentette, hogy Vencsuból az összes idegeneket Sanghájba vitték. Egy hajót kibéreltek arra a célra, hogy Csunghingből és ha szükséges, más kikötőkből is elszállítsa a menekülőket. Vuszungban ágyunaszádokat és légénységet tartanak készenlétben, hogy bármely kikötőbe mehessenek, a hol esetleg szükség volna rájuk. *Warren* főkonzul e hó 12-én felhatalmazást kapott arra, hogy a legidősebb tengerészekkel egyetértően gondoskodték a menekülők elszállításáról.

Egy hollandus czirkáló hajó érkezése.

London, július 20.

A Reuter-ügynökség jelenti Sanghájból 18-iki kelettel: A *Holland* nevű németföldi czirkáló hajó ideérkezett és horgony vetett az

szerepném, — ha ebben a pillanatban valaki látna.

— Miért, édes Kazimir?

Borbolya Kázmér fölállott. A terem másik szögletébe ment és leült. A sötétség egészen elnyelte alakját. Csak az öblös hangja tört elő fuldokolva, komoran.

— Visszaveszem a szerepét, asszonyom. Mi ketten a világ számára meg vagyunk halva. Nincs tovább szükségünk estélyekre, összeköttetésekre. Borbolya Kázmér, a félelmetes, a befolyásos Borbolya a miniszterek államfők barátja, ma csöndben és észrevétlenül kimúlt. Legyen nyugodt senki sem sirat.

Az asszony ijedten ugrott föl székéről. Ré- múltan kérdezte:

— Mi történt az istenért?

— Semmi. Csak ma, amikor a lépcsőkön feljöttem megcsuklott a térdem és meg kellett támaszkodnom egy kissé, hogy össze ne essem. Vége a komédiának asszonyom. Öreg vagyok és jól mondta: gyermek! Kidőltem.

— Nem értem — dadogta az asszony.

— Hetven éves vagyok. Fél századon keresztül éltem az emberek ostobaságából. Es hogyan éltem? Senki sem tudta, hogy ki és mi vagyok.

Mert nem voltam senki. Tőke volt a kezemben az, hogy senki vagyok, mert lehettem minden. Az emberek oly ostobák.

— Világosabban, világosabban! ... lihegte az asszony.

— Szeretem a sötétséget ... Ebbe burkolóztam be egész életemen át. Ebben a sötétségben hálóztam be terveim pókfonalával az embereket.

idegentelepeknél. Megérkezése megnyugtatta az idegeneket. Legközelebb kábelt raknak Taku és Csifu között.

Oroszok és boxerek harca.

London, július 20.

A *Daily Express*-nek jelentik Sanghaiból tegnapi kelettel, hogy oda folyton érkeznek fegyveres kínaiak. Ugy, hogy a konzulok közös petíciókban felszólaltak a kínaiak hadikészülődései ellen. Csifuból jelentik ugyanennek a lapnak tegnapi kelettel, hogy az oroszok, miután a boxerek nagy veszteséggel Tincsvantái kiűritésére kényszerítették őket, Niucsvangban koncentrálnak. A boxerek részéről ezekben a harcokban 600 ember esett el. A *Daily Mail*-nak jelentik Sanghaiból múlt hó 29-iki kelettel, hogy *Liukunji* nankingi alkirály rendeletet kapott, amely felszólítja, hogy Pekingbe menjen.

Amerika bizik Kinában.

Washington, július 20.

A kormány nem szándékozik *Vutinfang* kínai követnek az alkirályokkal vagy a kínai kormány más hivatalnokával való levelezését korlátozni. Ellenkezőleg, a kormány bizik benne, hogy a kínai követ komolyan meg akar tenni mindent, a mi módjában van, hogy az idegenek megvédessenek. Arról is meg van győződve a kormány, hogy a boxerekkel épenséggel nem rokonszenvez. A külügyminiszterium tehát azt tartja helyes politikának, hogy a követnek a kínai hatóságokkal való érintkezését megkönnyítse.

Anglia kifogyott a hadi erőből.

Szimla, július 20.

Palmer, az indiai csapatok helyettes parancsnoka, egy beszélgetés folyamán kijelentette, hogy Indiából lehetetlen több angol csapatot Kinába küldeni, a míg a Délafrikában levő csapatok vissza nem érkeznek, hacsak jókor kipróbált fokföldi legénységgel nem pótolják a távozó csapatokat.

Kisért a világháború.

Berlin, július 20.

A *Neueste Nachrichten* katonai munkatársa tévesnek mondja a diplomatáknak

Ma már öreg vagyok. A rávaszságomat le nyűgözi az elnyűtt testem. Ki remélne tőle még valamit? Az emberek ostobák, de számítok. Holnap nem fizethetem ki a gummikereke kocsimat, mert viszont ki fizetne nekem olyan szolgálatokért, amelyekre képtelen vagyok! A miniszter holnap, vagy holnapután, amikor valami kényes ügyet akar rám bízni, ha látja azt, hogy fáradtan roskadok le a székembe, sajnálkozva fog bucsuzni tőlem s mikor eltávozottam, ridegen fogja kiadni utasításban:

— Erre az emberre már nincs szükségem többé!

A kis és nagy emberek mosolyogni fognak fölöttem:

— Mit árthat már ez az ember nekünk?

Szóval halott vagyok. Borbolya Kázmér esőndben és részvét nélkül kimult. Asszonyom, visszaveszem a szerepét!

És Borbolya Kázmér rekedten kacagott.

— Igaz — tette hozzá epésen — hány éves maga? Ötven . . . hatvan . . . lám, magam sem tudom már tisztán. De pompások a vállai. Szavamra mondom, remek vállak! Bár a multkor észrevettem, sokat bajlódik a ráncokkal.

Az asszony dühösen ugrott föl.

— Oh, semmi, semmi — mondta Borbolya Kázmér nyugodtan — nekem még tetszik. De mások . . . mások? Hagyjuk asszonyom! Vége a komédiának . . . Vége . . . Ki-dültünk . . .

A nagy ebédlőteremben lomhán ült el a sötétség. És Borbolya Kázmér újra kacagott.

ama felfogását, hogy csak egy-két szűken határolt harezteréről van szó. Sőt ellenkezőleg — mondja — igen nagy stíli, egyetemes világháborúra kell elkészülve lennünk.

Egy kínai a vérfürdőről.

London, július 20.

Egy tekintélyes kínai kereskedő, ki a pekingi mézszárlásoknak szemtanuja volt, a következőképpen beszélt el tapasztalatait:

Láttam egy tomboló boxercsapatot, a mint az az európai asszonyokat az utcára hurcolta, levetkőztette, darabokra kaszabolta, ruhájukat a nép közé hajította. A nép győzelmi ordítással rohant el a ruhák foszlányai-val. A gyilkosok néhány asszonyt és leányt már halva találtak, mert azokat férjök, vagy apjuk előbb agyonlőtte, nehogy élve kerüljenek a fenevadak kezébe. Láttam a kínai katonákat, amint az európai gyermekek holttestét kardjuk hegyén hordták körül, mások meg célba vették az apró holttesteket és rájuk lőttek.

Halál az idegenekre!

London, július 20.

Rémes dologról ad hirt egy pekingi távirati jelentés. Peking körül 300.000, modern fegyverekkel kitűnően felszerelt kínai katona és boxer táboroz és mindenütt a késhegyig menő élet-halálharcot, háborút és az összes idegenek kiirtását hirdetik. Nemcsak a szerződéses kikötőkben, hanem még az ország belsejében is megakarják ölni az összes keresztényeket. A boxerek vezérei nagy díjakat tűznek ki minden fehér ember fejére és óriási zsákmányt helyeznek kilátásba a gyilkosoknak.

Az idegenek és a követek haláláról.

Pétervár, július 20.

Az európai követek meggyilkoltatásáról jött hírek többszörös czáfolataival szemben az orosz kormány hivatalos jelentést kapott, a mely szerint július 6-án az összes idegeneket, köztük a követeket Pekingben fölkoncizolták.

A pekingi idegenek élnék.

London, július 20.

A miniszteriumba érkezett hitelt érdemlő távirat azt tudatja, hogy július 18-án a Pekingben levő összes európaiak még éltek.

A londoni kínai nagykövet hasonló tartalmu táviratot kapott, mindazon által ez a hír, bár óhajtható volna, hogy igaz legyen, megerősítésre szorul.

Mi az agrárizmus?

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, július 20.

A képviselőházban két nap óta ismét élet van. Megjelent Bessenyei Ferencz és ezzel mintha derű áradna szét az elhagyott, csendes helyiségekben. Mert most már nagyon is csendes. Madarász Józsi bácsi elutazott a kerületébe, Sárkereszturra. Az öreg Lakatos Miklós is valahol falun, vagy pusztán van és csendes pipaszó mellett gondol a jövő parlamenti kampányra és arra, hogy az idén mit kérjen az öreg 48-asok számára?

A képviselőházi tisztviselők nagy része szabadságon van. Nem jár be most a Házba jóformán más senki, mint Ruffy Pál, a kit a közgazgatási tanfolyam szervezése tart itt. Hűségesen megjelenik naponként az olvasó teremben, könyveket olvas és levelez.

És ebben a szélescsendben, tikkasztó nyári

hőségben bukkant fel napkelet felől jó Bessenyei Ferencz.

Nagy riadalommal fogadták: Ruffy és Orcey Andor, a háznagyi titkár.

— Hát te is élsz még Feri? De le vagy sülvé! Talán Halason kaptad ezt a cigányszint?

— Dehogy, itt vagyok én Pestben, a közelben van egy kis földem. Hanem beadott nekünk ez a kutya forróság. Keménymag lett a buzám-ból, pedig beh szép termés ígérkezett! Oda van minden. Nem tudom, mi lesz belőlünk, ha csak a zsidó nem segít rajtunk. Pedig a zsidó is veszedelemben van most. Nekik ront Károlyi Sándor, Zichy Nándor, meg a Steiner püspök az agrárizmussal.

— Te Feri, mond csak nekem, mi az az agrárizmus? — kérdezi a zajra odasiető Szücs pátri, a ki már haza jött a szabadságáról.

— Az agrárizmus, barátom, az félig-meddig annyit jelent, hogy „üsd a zsidót“, vagyis mint Tóth Béla szokta mondani: „Vetemedjünk tettelegességre izraelita polgártársaink irányában!“ És tudjátok mit jelent ez? Azt, hogy üssük a kereskedőket. Mert hát akár tetszik, akár nem, a kereskedelem jó részt a zsidók kezében van. Ugyan pátrikám, mond csak, kaptál-e te valamikor Károlyi Sándor gróftól, vagy Steiner püspöktől valamit?

— Nem én.

— No, én sem! De a zsidó sokszor kiségitett. Megvette a buzámot, a birkámat, forgalmat csinált. És csinált magának üzleti hasznot, de nekem is hasznom volt belőle. Verjük ki a zsidót, agyonütjük a kereskedelmet. Azt mondom én. Igaz-e Pali?

Ruffy Pál hallgatott, de annál zajosabban helyeselt a Szücs pátri.

— Igaza van a Ferinek, akárki mit is mond.

— Kérdjétek csak meg Kolozsvári Kiss Pistát, nem ad-e szintén igazat nekem? Pedig konzervatívnek nem különb konzervatív gazda Zichy Nándor sem.

— A már igaz — felelték egyhangulag.

— Most pedig szervusztok, megyek a zsidóhoz, eladom a keménymagomat.

És ezzel Bessenyei távozott.

Loubet elnök

a francia tengerészekről.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 20.

Loubet-t, a francia köztársaság elnökét, Cherbourg-ban ma is lelkesen ünnepelték, miről a következő távirat számol be:

Loubet elnök délután az arzenálba ment, a hol végignézte a *Narval* és *Morse* nevű tenger alatt járó naszádok torpedó-vető gyakorlatait. Az elnök élénken érdeklődött a gyakorlatok iránt, amelyek kitűnően sikerültek. Azután megnézte az épülőfélben levő francia és algiri tenger alatt járó hajókat. Ennek a két hajónak a költségeit a *Matin* teremtetten elő annak idején közadakozás útján. Loubet elnök ez alkalommal meleg szavakkal gratulált a *Matin* jelenlevő igazgatójának.

Azután az elnök kétszáz teritékű lakomát adott az arzenálban. A lakoma folyamán beszédet mondott, a melyben nagybecsülését fejezte ki a szárazföldi és tengeri csapatok kifogástalan magatartása, fegyelme és jelentősége iránt és ezeket a csapatokat a francia zászló őrinek és a határai védőinek nevezte. A beszéd fontosabb része így hangzik:

Szárazföldi és tengeri haderőnk egyenlő mértékben élvezi gondoskodásunkat és jóindulatunkat. Ők Franciaország becsületének őrői, ők azok az örök, a kik határainkat őrzik, ők alkotják azt a hatalmat a mely a lelkiismeret és a morál itéleteit is képes

szankcionálni. Ők a kötelesség és a jog eszméinek őrei.

A köztársaság büszkén bizza magát védelmükre. Jó kívánságaival kíséri tengerészeit és katonáit, akiknek az az irigylésre méltó tisztesség jut osztályrészül, hogy Franciaországot képviselik a nemzetközi hadseregben, a melyet a végre alakítottak, hogy, ha még nem késő, segítsen testvéreink szorultságukban és hogy egy hallatlan gaztettet megtoroljon.

Katonáink, a kik át vannak hatva küldetésük, komolyságától, a kik fegyelmetek és vitézek és parancsnokaiknak engedelmeskednek, miként ezek engedelmeskednek a kormányának, kétségtelenül lesznek oly vitézek, hogy keleti expedíciónk történetéhez még egy dicsőséges levelet fűzzenek.

Üdvözlöm tehát önöket, Uraim, és köszönetet mondok önöknek, a kik fényes pályájukon napról-napra újabb példáit adják a bátorságnak és önmegtagadásnak s a kik a francziák lovagias jellemét személyesítik. Szárazföldi bajtársaik mellé állítom önöket. Önöknek is, nekik is joguk van minden jó polgár szeretetére, mert önök többet tesznek, mint hogy bennünket a jövőben való bizalommal töltenek el, önök föltárják előttünk hazánk nagyságát.

Éljen tengeri haderőnk! Éljen szárazföldi haderőnk!

A hajószemle után Loubet elnök levelet intézett a tengerészeti miniszterhez, a melyben azt mondja, hogy a haditengerészet ma bámulatba ejtette az összes nézőket és megmutatta, hogy mennyire tökéletesedett meg. Franciaországnak öröme telik majd ebben a sikerben.

— Kérem önt, — így végződik a levél, — adja át *Gervais* tengernagynak és a haditengerészetnek a kormány nevében, Franciaország nevében, legszivesebb szerencsekívánataimat.

Az elnök ma este elutazott Cherbourgból, a lakosság nagy lelkesedéssel éltette az elnököt és a köztársaságot.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Szombat: Pajkos diákok, operette. Egyetlen leány, vigjáték.
Vasárnap: Három pár cipő, bohózat. Este: A bibliás asszony, operette.

* **Két kedves darab** kerül szombaton este színre. A *pajkos diákok* három énekesnője Felhő Rózi, Rédei Szidi és Körösi Gizella lesz. Erczkövy és Hegyessy játszik a fő férfi szerepeket. Az *egyetlen leány* vigjáték méltó párja az operettnek. Ebben játszanak Mezey, Fenyéri, Harmath Józsa, Turcsányi Olga, László. Palágyi, Tájkeri Berta, Kalocsa és Gáthy.

* **A miért Aradot irigylik.** Sok szó esik mostanában a nagyobb alföldi városok lapjaiban a színészet állandósításáról. Es példának — némi irigyekéssel — mindig Arad várost hozták fel s a hol Thália immár állandó tanyát kapott. Ma egyik nagyváradi újságban olvasuk a következő sorokat: a szubvenczió főleg arra kellene, hogy a vidéki színészet a fontosabb kulturális központokban állandó tanyát verhessen. Mert vannak egyes nagy városok, például Arad, amely oly gazdag, tehetős polgársággal bír, hogy az szubvenczió nélkül, a maga emberségéből el tudja tartani a színészetét. — De hány vidéki városra lehet ezt elmondani? Talán még Kolozsvárra, Temesvárra. Szeged, az Alföld legnagyobb városa, már szubvencziót kért. Ha Nagyváradon is napirendre kerülne a színészet állandósításának ügye, itt is föltétlenül szubvenczióra volna szükség. Sőt jó lesz, ha a téli színházat megusszuk szubvenczió nélkül.

* **A vasárnapi előadások.** Délután *A három pár cipő* utoljára kerül színre teljesen azzal a szereposztással, mint este. Lénit, a vig és jólelkű, énekes és tánczos suszternét, most is *Turcsányi Olga* játsza. Este *A bibliás asszonyt* adják. A bájos zenéjű operettben *Felhő Rózi* és *Rédei Szidi* éneklie a két főszerepet.

* **Krecsányi társulata** Tegnap este nyitotta meg *Krecsányi Ignác* szegedi szintársulata a két hónapos szezont H.-M.-Vásárhelyen ifj. *Bokor József* pályadíjat nyert népszínművével, a *Kuruczfarfang*-gal. A színház az óriási-hőség daczárs zsufolt volt. A közönség rokonszenvvel fogadta a szegedi szintársulatot. Holnap *Sulamith* kerül színre.

* **Leleményes színigazgató.** Két fővárosi újságíró nyári szabadság ideje alatt a napokban elvetődött egy felvidéki városkába. Csak egy napot töltöttek ott, de estefelé sehogysem tudták az időt már hogyan agyonütni. A mint ott álldogálnak az utcásarkon, egyszer csak az egyit figyelmezteti a társát:

— No nézd már! színészek vannak a városban. Itt a színlap a falon.

— Azám! És még hozzá mit játszanak! *Mire föltámadunk.*

— No ez érdekes. Már ezt az *Ibsen* előadást csakugyan megnézzük.

Tényleg el is mentek estére a színházba. A város intelligenciája teljes számmal jelen volt. Az egy tagból álló *zenekar* ott ült a rozoga zongora előtt s jobb ügyre méltó buzgalommal működött. A két újságíró kíváncsian várta az előadás kezdetét. Végre a függöny felgördül s a „művészek“ elkezdnek játszani. Pár percz múlva megjelenik a színen egy ütött, kopott öltözötű vadászember, puskával a vállán és rágyújt a nótára:

Drága nőcském, kit imádok,
Miért nem jössz vígan élém?

Majd előkerül *Lisbeth*, a két gyerek, az intrikus polgármester s a többiek. Szóval a színészek *Rip van Winklét* adták be a kis város közönségének. A mi két újságírónk sem volt rest, hanem azonnal fölment a kulisszák mögé. Ott megszólították az igazgatót:

— Az isten áldja meg, direktor ur, hát mit csinál maga . . .

— Pszt! . . . Kérem az urakat, hallgassanak. — És a direktor félrehívta a két magyart. — Az ember úgy segít magán a hogy tud. Manapság a közönségnek új darab kell. Mindenki olvas a lapokban az új darabokról, a régi jó darabokat azonban senki sem ösmeri. Nem első eset, hogy így teszek a közönséggel. Nézzék meg a színlapot.

Es kezökbe adta.

A mi két emberünk csodálkozva látta, mit eddig nem vettek észre, hogy a színlapon, a nagy betűs cím után *Mire föltámadunk*, egészen apró betűkkel oda van nyomva „Rip van Winkle.“

Es az előadás zavartalanul végig folyt és mindenki el volt ragadtatva Ibsen legújabb remekműve által.

A tébolyodott milliói.

(Őrült az adóhivatalban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 20.

A kolozsvári adóhivatalban ma szomorú incidens folyt le. Egy szegény őrült, a ki valaha fényes napokat látott, kérte ott nem lévő millióinak a kifizetését s elborult elmével tudakozódott az után a sok-sok pénz után, a mely szerinte az ő jogos követelését képezi.

Délelőtt fél tizenegy volt, az adóhivatal asztalai mellett szorgalmasan perczegtek a külföle aktákat író tollak. Egész csend uralkodott benn a szobában, mikor az ajtó küszöbön hirtelen megjelent egy ember. Lassan ment oda a legközelebb eső asztalhoz s miután több papírcsomót szedett elő zsebeiből, határozott hangon így szólt az ott dolgozó hivatalnokhoz:

— Itt vannak az utalványaim. Fizessék ki azonnal a nyolcz millió koronámat.

A hivatalnok eleinte kissé megdöbbsent, de aztán megismerte az eléggé csinos nagyságu összegre hivatkozó embert. Egy *Dominik István* nevű tébolyodott volt, a ki már régóta

csendes őrült Szülei még dussgazdagon éltek, de nemsokára elmerültek a töméntelen adóságban s így rövidesen koldusbotra jutottak. Ettől kezdve lett fiuk élőhalottá, a ki most eljött, hogy az adóhivataltól kikérje képzelt millióit.

A szegény embert többen csitítani kezdték s azt mondták neki, hogy holnap minden esetre kifizetik. Dominik azonban egyre erélyesebb lett s kiabálni kezdett:

— Nem tágitok. Fizessék ki a nyolcz milliómat. Ehez a pénzhez jogom van s nem megyek el innen, míg meg nem kapom . . .

Az adótisztek nem tudták, mi tevők legyenek. Dominik pedig egyszerre elhallgatott, egy perczig gondolkozva nézett maga elé s aztán ellágyulva szólalt meg:

— Jól van. Engedek. Nem bánom, ha nem is fizetik ki az egészet. De legalább adjanak 2800 korona előleget. Egy filiérem sincs, éhes vagyok, nagyon éhes s nem tudom, hogy mit egyek.

Itt elhallgatott a szegény ember s kimerülve hajtotta le fejét. A hivatalnokok megsajnálták s gyűjtést indítva, a befolyt pár forintot átadták neki. Megígérték, hogy megkapja millióit, csak várjon egy kissé.

Dominik ebbe megnyugodott. Szóltalanul, lassan hagyta el a szobát s tévővázva ment ki az adóhivatal kapuján.

A nap sütött, egy pár gyerek, a ki ott játszott az utca porában, vidáman kaczagott s Dominik István, a szegény élőhalott, támo lyogva ment a járdán. Lenézett a lába elé került göröngyökre s beteges ajkai halkán, szinte hangtalanul motyogták:

— Adjátok vissza a nyolcz milliómat . . . Adjátok vissza . . .

Kinából hazatért magyar matróz.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, július 20.

Büszkén hirtelgetik a szegedi halászok, hogy olyan embert látnak most kedves vendégül, akiért a német császár de szívesen adna ezer taelt, ami pedig nagyon nagy pénz. De nekik többet ér ám ez az ember ezer taelnál, különösen pedig az öreg *Antalfynak*, akinek az édes fia ez a Kinából váratlanul hazatért magyar fiu.

Mert onnan jött *Antalfy Andor*. Sok ideig katonai szolgálatot teljesített a nagy sárkány országában. Veszedelmesnek mutatkozott a forrongás akkor már, mikor ők a *Fruntsberg* nevezetű osztrák-magyar hajón a Sárga-tenger vizeit járták. A bokszerek szervezkedése aztán egyszerre oly félelmetes mérveket öltött, hogy Sanghaj előtt horgonyt vetettek, hogy a követtséget megvédelmezhessek.

Az ifju *Antalfy*, aki a legöregebb szegedi halásznak a fia, matróz-altiszt a dunai monitoron. Ezelőtt a *Fruntsberg*-en szolgált. Sanghajban az osztrák-magyar kirendeltségnek volt a tagja. Ez a kirendeltség éjjel-nappal őrizte a követtségünket.

Antalfy Andor, igen sok érdekes és jellemző dolgokat beszél el a kínai mozgalmakról. Csak szűk családi körben teszi ezt, mert még most szabadságideje alatt sem felejtí a katonai diszciplínát és élelményeiből csak azokat a részleteket beszéli, amik szigoruan magántermészetűek.

Egy újságírónak alkalma volt beszélgetni a derék matróz-altisztal, aki többek között a következőket mondta:

— Már akkor tudtuk, hogy nagy bajok következnek. De azért senki sem sejtette, hogy a keresztényeket és a követtség tagjait lemészá-

rolják, mert úgy látszott, hogy örült gyűlöletük dacára félnek az idegen fegyvertől. Akkor a kirendeltségnél több magyar matrózkatonára teljesített szolgálatot. Kilencz hónappal ezelőtt, mikor nagy kinlódások után megszoktuk az ottani viszonyokat, dalmát matrózkatonák váltottak fel. Lehetek vagy harminczan. De ha igaz, hogy a követségeket és a keresztényeket elpusztították, akkor odavesztek a szegény dalmát fiúk is. A magyar emberek hál' istennek kikerülték ezt a borzasztó veszedelmet, mert biztosan tudom, hogy Sanghajban nem maradt egyetlen magyar ember sem.

Érdekes, hogy mikor Antalffy megtudta, hogy hírlapíróval beszél, szalutált és távozott, miután néhány szóval megmagyarázta, hogy ő mint katona a nyilvánosság számára nem beszélhet.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) **Az Erzsébet jótékony asztaltársaság** holnap, szombat este 8 órakor a Mirtl-féle vendéglőben rendes heti értekezletet tart. Tárgyalás alá kerülendő ügy fontosságára való tekintetből a tagtársakat mentől számosabb megjelenésre kéri az elnökség.

(*) **Asztaltársaság ülés.** Az 1848—49-iki agghonvédek segítő asztaltársaság július hó 22-én esti 8 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok figyelmét felhívja: *Sturm* Károly, elnök.

A kalandornő a bíróság előtt.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 20.

Június 20-án — mint irták — veszedelmes kalandornő került a budapesti rendőrség kezei közé. *Vidéki* Irénnek nevezte magát a szép és elegáns megjelenésű hölgy, aki ellen néhány fiatal ember amiatt tett feljelentést, hogy részint galádul megkopasztotta, részint meglopota őket. A leány, aki egyforma könnyedséggel beszél magyarul, németül, angolul és franczál, a rendőrségnél így mondta el regényes élettörténetét:

— Ugy mesélték nekem, hogy 2 éves koromban, 1880-ban egy *Király* István nevű ember elrabolt szüleimtől, akik Lugoson laktak. Király New-Yorkba vitt, ahol 1894-ig egy szobában tartott elzárva. Ez idő alatt egy német asszony ápolt engem. Azonfelül egy *Karré* Vilmos nevű ember volt a nevelőm 8 éven keresztül. Tőle tanultam nyelveket, történelmet, irodalmat. Király azt állította, hogy a ház, melyben laktam, az ő tulajdona, arról is beszélt, hogy Magyarországon nagy birtokai vannak. 1894-ben Királylyal Európába jöttem. Azóta megfordultunk a világrész minden nagyobb városában és minden előkelő fürdőhelyén. Voltunk többek között Párisban, Genfben, Hamburgban, Nürnbergben, Drezdában, Münsterben, Prágában, Bécsben, Triesztben, Fiumében, Abbáziában, Orsován, Mehádián, Trencsén-Teplicben, Osztenében, Karlsbadban, Bádén-Bádenben és Ischlben. Bécs kivételével mindenütt szállodában laktunk. Bécsben sokáig tartózkodtunk a Mariahilfstrasse 34. számú ház II. emeletén volt éves lakásunk.

A lopást Királytól tanultam és mesterileg értem ezt a tudományt. Király mindenütt férfiak társaságába vitt, hogy alkalmam legyen a lopásra. A világ előtt mint a leánya szerepeltem és senki sem sejtette az elegáns hölgyben a tolvajnőt. Muszáj volt lopnom, egészen Király uralma alatt állottam. Ugy hiszem, hogy hipnotizált engemet. A zsákmányt pontosan beszolgáltattam Királynak.

A Katona Teréz ellen emelt vád az volt, hogy Budapestre érkezése után egy nappal, június 14-én, megismerkedett Ős-Budavárában

egy fiatal emberrel, akiben nagy balekot fogott. A legelső néhány óra, amit vele eltöltött, 200 forintjába került. Június 14-től egész elfogatásáig vele volt. Minden éjszakát más és más szállodában töltöttek el. De mint a leány a vizsgálat során bevallotta, ezenközben naponta kétszer találkozott Királylyal, délelőtt 11 órakor és este 9 órakor. A Ferenczrendiek temploma előtt volt a találkozó. Király ilyenkor adta meg újabb utasításait.

S mikor egy éjjeli orgia alkalmával Katona Teréz ellopta a balek pénzét, ez feljelentést tett ellene.

Ezeket mesélte a kalandornő. Ám a rendőrség hiába kereste Király Istvánt, ez a titokzatos ember vagy eltűnt örökre Budapestről, vagy nem létezett sohasem. S ez a föltevés nem valószínű, mivelhogy a vizsgálat kiderítette, hogy Vidéki Irénnek *Katona Teréz* az igazi neve. Kisült, hogy egy pestmegyei faluból ment fel Bud pestre, hol a rossz életre adta magát. A rendőrséggel már több ízben gyűlt meg a baja lopás, csalás és megkopasztás miatt. Katona Terézt átkisérték az ügyesség börtönébe. S ma ítélezett felette a budapesti törvényszék *Haupt* bíró elnöklete alatt.

A tárgyalás 11 órakor kezdődött. Szavazó bírák *Czekelius* és *Nagy* dr. voltak, a vádat *Gaal* ügyész képviselte. A tárgyaláson az elnök kérdésére ismét Vidéki Irénnek mondta magát. E miatt az ügyész bejelentette, hogy a rendőrség segítségével tanukat tud állítani arra, hogy a vádlott leánynak valódi neve még is csak Katona Teréz.

Ezen ügyészi előterjesztés következtében az elnök a tárgyalást elnapolta.

A veronai tiszt fia.

(Akit Aradon keresnek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 20.

Érdekes illetőségi ügy kerül a napokban az aradi hatóság elé. Egy volt veronai katonatiszt a hetvenes évek elején Aradra került s itt gyárigazgató lett. Az ő fiát keresik, az ő fiának illetőségét kell most megállapítani a hatóságoknak, az aradinak vagy a szegedinek. Szegeden már folyik az eljárás, honnét az aktacomót áteszik majd Aradra és itt folyik tovább a kutatás, keresés.

Az érdekes illetőségi ügy mibenállását szegedi tudósítónk az alábbiakban közli lapunkkal:

Könnyebb egy háborút megnyerni, tán a kinait is, mint Magyarországon egy kétes illetőségi kérdést a közigazgatási labirintuson keresztül megnyerni. Azt hisszük, nem tulság e hasonlat, ha szembe állítjuk vele a *Szimla* Ferencz illetőségi esetét, aki tiz esztendeig folytatott egyfolytában a közigazgatással küzdelmet, hogy az illetőségét megállapíthassa és tiz év után oda lyukadt ki, hogy a katonaságnál mégis úgy jegyezték be, mint „kétes illetőségű“-t.

Ekkor feladta a küzdelmet, de ma úgy változtak a családi körülményei, hogy okvetlenül szüksége volna illetőségének megállapítására és kimutatására. Megjegyzendő, hogy *Szimla* Ferencz azóta meg is nősült és most gyermekekkel ajándékozta meg a hitvese.

Az apa illetőségének konstatálására szükség van tehát. Igen ám, de hát amit 10 év után abbahagytak, most előlről kezdjék? Biz azt előlről kell kezdeni.

Érdemes ez az illetőségi kérdés keretét képező származási történet is a megírásra.

Szimla Ferencz egy veronai tiszt fia. Ve-

ronában született a fiu 1858-ban. Az apjától tudja, hogy az anyja még Veronában eltűnt, tehát ezt sohasem ismerte. A hadjárat után Verona elveszvé az osztrákság számára, *Szimla* műszaki főhadnagy eljött Magyarországra 1869-ben, a fiát is magával hozván. Aztán itt nyugdíjba ment és a következő évek során különféle polgári hivatalokat viselt. Állásban volt *Déván*, *Vukováron*, *Zsebelyen*, legutóbb *Aradon*, ahol gyárigazgató volt.

A veronai tiszt a szegedi fiával nem sokat törődött. A fiu üveges mesterséget tanult és Szegedre vetődött, ahol becsületes munkájával boldogult. Az apjáról 1890-ben hallott hírt utoljára. Az 1891. évtől kezdve az *édes apjának is nyoma veszett. Eltűnt Aradról.* Ez még inkább megnehezíti *Szimla* Ferencz illetőségének megállapítását, amiért már tiz év óta küzd. Most újra előlről kezdik. Azt kell kikutatni, hogy a veronai tiszt hol, mennyi ideig fizetett adót? *Taschler* Endre kapitány ma vette föl *Szimla* Ferenczcel a jegyzőkönyvet, melynek alapján az újabb eljárást megindítja.

HIREK.

— **Személyi hir.** *Salacz* Gyula polgármester budapesti utjáról ma haza érkezett.

— **József főherczeg automobil-kocsin.** *József* főherczeg ma reggel 7 óra 10 perczkor Bihar Diószegről *Braun* vezérkari alezredes és báró *Vécsey* százados kíséretében Budapestre érkezett. A főherczegre *Libits* Adolf és *Unterauer* József udvari tanácsosok várakoztak. A főherczeg a keleti pályaudvaron megreggelizett s 8 óra előtt egy automobilkocsin *Unterauer* József udvari tanácsos, egy *Ganz*-gyári mérnök és az automobil tulajdonosának kíséretében *Alcsuthra* utazott. A gép a személyvonat sebességével haladt és így a főherczeg már 10 órakor *Alcsuthon* volt.

— **Goldis József** aradi gör. kel. román püspök a mai vonattal érkezett meg Szt.-László fürdői nyaralásáról. Aradról pár napi tartózkodás után, valamely külföldi klimatikus gyógyhelyre utazik.

— **Hirek az udvarból.** *Ferencz Ferdinánd* trónörökös, mint fővárosi tudósítónk telegrafálja, a jövő héten nejével együtt egy hónapi tartózkodásra Norvégiába és Svédországba utazik. *Mária Terézia* főherczegnő *Bismark* Herbert herczeg látogatására *Friedrichsruhéba* érkezett, a hol megkoszoruzta *Bismark* sirját.

— **Burián János véglegesítése.** A hivatalos lap mai száma az alábbi legfelsőbb kéziratot közli:

Vallás és közoktatásügyi magyar miniszterem előterjesztésére *Burián* János aradi főgymnasiumi tanárt a VIII-ik fizetési osztály 2-ik fokozatába való sorolás mellett, a nevezett középiskola igazgatójává kinevezem.

Kelt Bécsben, 1900. évi június hó 24-én.

Ferencz József, s. k.

Dr. Wlassics Gyula, s. k.

— **Nem lesz népgyűlés.** Megirtuk tegnap, hogy három aradi iparos segéd a *Ferencz-térre* népgyűlést akart összehívni vasárnap és erre engedélyt kért a polgármestertől. Mikor az engedélyt nem adta meg, a betérjesztett programot indokolással kísérve újra benyújtották. A polgármester ezek után sem engedte meg a népgyűlés megtartását, miután arra kellő okot nem lát.

— **Még egyszer a bizalmas rendelet.** A *Bud. Tud.* mai kiadása szószerint közli azt a sokat vitatott bizalmas rendeletet, melyet *Szell* Ignác államtitkár küldött meg a főispánoknak a katholicizmus jubileuma tárgyában. A rendelet így hangzik:

Bizalmas**Valamennyi főispánnak.**

Felkérem czimedet, hatáskörében intézkedni sziveskedjék, hogy a legközelebb tartandó katolikus jubiláris ünnep alkalmából a középületek diszitése mellőztessék, mert elvi szempontból nem tartom megengedhetőnek, hogy felekezeti jelleggel nem bíró középületek szorosán vett egyházi ünnepélyeknél diszitést nyerjenek.

Budapest, 1900. jun. 19.

Szell s. k.
államtitkár.

A *Bud. Tud.* megjegyzi, hogy a szövegben tehát egy szó sincs abból a rendeletből, melyet a *Magyarság* című lap publikált.

— **Eugenia császárné**, mint *Zürichből* sürgönyzik, ma Arenbergbe érkezett. Az excsászárné tíz év óta nem látogatta meg e régi családi birtokot. Nyolcz napig marad ott és aztán Párisba indul.

— **Locsolják az utcákat.** A multkorában közölt panaszos közleményeink után, melyek arról szóltak, hogy ebben az izzó kánikulában nem locsolják a város utcáit, örömmel tapasztaltuk, hogy az állapotok megváltoztak. Panaszunkat meghallgatta az ég is, meg a város is. Mert nemsokára megeregedtek az ég csatornái és hullt az eső, szakadt a zápor, de úgy, hogy kissé sok is volt az áldásból. A menyei zuhany után ismét kigyult az ég kemenczéje s mi megint csak napról-napra élünk, soha se tudva, hogy holnap, avagy holnapután fogunk-e megszűlni. De most már még sem olyan kegyetlen az állapot. A város utcáin legalább végigmehet az ember, a nélkül, hogy lépten-nyomon az ájulásra kellene előkészületeket tenni. Szorgalmasan locsolják a követ, az aszfaltot s ez tetemesen lehűti és sokkal kellemesebbé teszi a levegőt, más szóval mondva: a nyári hőség most már nem teszi lehetetlenné az utcákon a nappali közlekedést. A járó-kelő közönség megnyugvással és örömmel látja a hatalmas vizugarakat, a melyeken megtörik a júliusi napsugár izzó heve s melyek friss, tünde levegőt lehelnek az eddig forró és kábitó aszfaltról.

— **A vigéctörvény kijátszása.** A hazai ipar-és kereskedelem védelmére az utazó ügynökök ellen, valamint egyáltalában a magyar kereskedelem védelmére Ausztria ellenében nagyfontosságú törvény van előkészítés alatt. Nehéz e törvénynek megalkotása, mert az Ausztriával fennálló vámszövetség szerint az osztrák kereskedőt egyenlő elbánásban kell részesíteni a magyarokkal. Mégis találtak formákat, főleg az utazó ügynökökkel dolgozó osztrák kereskedelem ellen. De Bécsben máris készülnek e törvény kijátszására. A következőket olvassuk a készülő osztrák hamisságról:

A kereskedelmi törvény 50-ik §-ának módosításáról rendelkező törvényjavaslat még nem is került napirendre a képviselőházban s a Ház bizottságainak előkészítő tanácskozásán is csak a tavaszi ülészak utolsó napjaiban ment keresztül. Mind a mellett osztrák (bécsi) kereskedői és gyáros-körökben már előkészületeket tesznek arra, hogy kijátszák a megalkotandó magyar törvény rendelkezéseit. A törvényjavaslat, mint tudva van, a Ház igazságügyi bizottsága által szigorított formájában pénzbüntetésen kívül elzárással is sújtja a megrendeléseknek utazó ügynökök által való gyűjtését s csakis oly esetekre nézve tesz kivételt, a melyekben a vidéki fogyasztó általa előre meghatározott megrendelés fogantatásáért, egyenesen a gyárhoz, iparhoz vagy kereskedőhöz fordul. Ezt a kivételt akarják egyes osztrák gyárosok, akik utazó ügynökeik után ugyancsak busás jövedelmet húztak eddig a magyar közönségtől, a megalkotandó törvény kijátszására fölhasználni. Mint értesülünk, magyarországi megrendelőikhez körlevelet intéztek, amelyekben, utalással eddigi üzleti

összeköttetésükre és a kérdéses törvényjavaslat diszpozícióira, felszólítják az illetőket, hogy írják alá s küldjék be hozzájuk a körlevelekhez mellékelte betöltetlen megrendelő lapokat. Az illető osztrák gyárosok aztán esetről-esetre maguk töltenek be az aláírással már eleve ellátott megrendelő lapokat s ily módon büntetlenül üzhetnek ügynökeik továbbra is megrendelések tiltott, jobban mondva: a készülő magyar törvény által tilalmazandó gyűjtését.

Ezt az osztrák hamisságot azzal kell majd korlátozni, hogy a törvényben intézkedni kell a törvényt kijátszó megrendelőnek is a megbüntetéséről.

— **Traytler Andor dr. temetése.** Altalános részvét mellett, nagy közönség jelenlétében folyt le a korán elhunyt Traytler Andor dr. temetése. A koporsó a közkörház halottas termében volt fölállítva, honnan délután 5 órakor hozták ki az udvarra beszentelésre. Az egyházi szertartás után, melyet Novák Adorján róm. kath. lelkész végzett, Parecz Gyula dr. kórházi főorvos állott a koporsóhoz, s megható hangon mondott bucsu beszédet, mint kartárs s mint kórházi orvos, ki az elhunyttal éveken át működött együtt. Ezután megindult a gyászhintó s utána a virágkocsi sok koszorúval. A temetésen ott volt Fábian László főispán, Salacz Gyula polgármester, Dálnoki Nagy Lajos alispán és Schill József főjegyző vezetésével a megyei tisztviselői kar, Mattavovszky Nándor dr. kir. tanácsos, a kórház igazgató főorvosa a kórházi orvosi és tisztviselői kar, Posgay Lajos dr. városi főorvos, az orvosszövetség aradi fiókjának elnöke és az aradi orvosok testületileg, Tedeschi Viktor elnök vezetésével az Aradi atlétikai klub tagjai, Sarlot Domokos főkapitány, Varjassy Lajos és Kádas Kálmán tanácsnokok, továbbá a város intelligenciájából igen sokan. A temetőben a nyitott sir előtt Bácskay Béla dr. vett utoljára bucsut a halottól.

— **Merénylet a főhercegi erdőőr ellen.** Nagy János, a főhercegi uradalom szintyei erdőőrnek élete ellen merényletet követett el Incsikás Simeon orvvadász. Éjjel az erdőőr ablakához lopódzott és fegyverét Nagy ágyának irányítva, belélt a szobába. Szerencsére az erdőőr nem volt otthon s így a lövésnek nem lehetett eredménye. Nagy éppen abban az időben ért haza körutjáról s a tetten ért merénylőt elfogta. Az orvvadász, mint kivallotta, azért akarta lelőni az erdőört, mert többször rajta csípte a meg nem engedett vadászon s e miatt megbüntették.

— **Márványkoszoru Heinének.** Hasselins dán kőfaragó, a korfui Achilleion-ban lévő Heine emléké készítője. Rómából a következő levelet intézi a N. Fr. P. szerkesztőségéhez: „Karpes irodalom-történetirő Heine Henrik élete és kora című művében írja: De ezzel a poétikus hódolattal (a korfui szoborra czéloz) nem elégedett meg a nemes és szerencsétlen Erzsébet királyné. Ha már nem adatott meg az, hogy a költő születésénél szobrot állítson, emeltetett hát ott egy emléket neki, ott, a hol örök álmát alussza. És ugyanaz a művész, aki az Achilleioni emléket készítette, az alkotta meg ezt a szobrot is. Természetesen titokban. Mert senkinek sem szabadott tudnia, hogy a kegyeletnek szép megnyilatkozása kitől ered. Es ha a művész meg is őrizte a titkot a mai napig.“ Karpesnek eme téves adatai, aki nem beszélt velem, arra vezethetők vissza, hogy Heine-emléket az Achilleion kastélyból anonym rendelték meg. De amit Karpes ez emlékről mond, a világsajtót bejárta és így mindenütt azt hiszik, hogy Heine-szobrom Erzsébet királyné megbízásából készült. Ebből csak annyi igaz, hogy a királyné 1891. októberében, midőn

a Heine-szobor az Achilleion parkjában felállítottat azt mondta: A szobor fölött oly nyugalom uralg, mint amely nyugalmat csak temetőben tapasztalhatni. E szavak arra ösztönöztek, hogy a nagy lírikus sirja fölé is szobrot emeljek. Es ez el is készült már. A szobor, mely cararai márványból készült, 3 méter magas és 1 méter széles. A királyné akkor azt kívánta tőlem, hogy műveimről fényképfelvételeket küldjek neki. 1897-ben el is küldtem az akkor csak félig elkészült sírkőnek a képét a következő levél kíséretében:

Felséges Asszonyom!

Daczára annak, hogy egy évszázad telt el azóta, hogy a nagy német költő, Heine Henrik megszületett, a korfui szobor, melyet Felséged készítettett, az első emlékkő, mit Heinének emeltek. Az a nagy érdeklődés, melyet Felséged a költő iránt táplál, azt a reményt kelti bennem, hogy Felségedet érdekelné fogja a költő síremlékének fényképe, mely emléket Heine nővére Embren Sarolta emeltetett. Az e-zmél e szobor kivételére felséged szavai adták, melyet a korfui Heine emléké előtt mondt. Az emlékkő cararai márványból való. Azon reményemnek adok kifejezést, hogy művem legkegyelmesebb tetszését fogja kiérdemelni.

A szobrász most az iránt indít mozgalmat, hogy Heine szobrát márványból készült babér koszorúval díszítsék fel. Az adományok már is szépen folynak be.

— **Felmentett főispán.** A *Budapesti Közlöny* mai száma hozza ezt a királyi kéziratot: A belügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm előterjesztésére Flatt Viktor dr., Ujvidék szab. kir. város főispánját ezen állásától, buzgó szolgálatainak elismerése mellett, saját kérelmére felmentem.

— **Atlétaink diadala Párisban.** A párisi olimpiai versenyek tegnapi napja fényes diadalt hozta meg a magyar atlétikának. A versenyen a következő magyarok győztek: A rudmagas ugrásban első lett Tauber. A távol ugrásban első lett Koppán. A magas ugrásban második lett Strausz Gyula, harmadik Gönczy Lajos. A száz méteres síkfutásban az előfutamban, Speidl és Subert lettek győztesek.

— **A perzsa sah és a czár.** Pétervárról táviratozzák. A perzsa sah tiszteletére tegnap este Peterhofban diszebed volt, a melyen jelen volt a czár és a czárné, a trónörökös nagyherceg, a többi nagyherceg és nagyhercegné, Olga görög királyné és sok állami és udvari méltóság. Ma a krásznaje-szeloi táborban diszebed volt a czári pár, Olga királyné és a perzsa sah jelenlétében. Mikor a csapatok a szemle befejeztével elléptek a czár előtt, az uralkodó gratulált a testőr-lövészhadosztály második ütegének ahhoz, hogy részt vesz a keletázsiai hadjáratban, a mire hatalmas hurrá volt a felelet. Távozása előtt a czár szerencsés utat és visszatérést kívánt az ütegnak.

— **Különös igazságszolgáltatás.** Az *Adeverul* román lap írja: M. K. bukaresti lakos, midőn tegnap e rendőrség épülete előtt elhaladt, látta, hogy az egyik őrt álló rendőr egy öreg asszonyt össze-vissza mart. A szemtanu megtudakolta az eljárás okát, mire nem várt felvilágosítást kapott. A rendőr letuszkolta a pinczébe és ott alaposan helybenhagyta a kíváncsiskodó urat. A rendőrtiszt pedig ráförmedt.

— **Hogy merészelsz te a mi ügyeinkbe avatkozni?** Becsukatlak négy napra, vagy ha jobban esik négy pofont kapsz.

K. az utóbbit választotta, mire szabadlábra helyezték. Hát ez a román policziára eléggé jellemző.

— **Az orvosképzés új rendje.** Már csak a legfelsőbb királyi szentesítést várja az orvosegyetem új szigorlati rendje, melynek legfőbb intézkedése az, hogy a jövő orvosát kényszeríti a kórházakban való gyakorlatra, mielőtt az életbe kilépnének. Az új szigorlati rend második fontos része a vizsgálatok számának leszállítása és a szigorlati tárgyak csökkentése. Nagy könnyebb-

ség háramlik ebből az orvosnövendékekre pénzügyi tekintetben, mert kevesebb lévén a vizsgálat, kisebb lesz a vizsgálati költség is, de jótékony hatása lesz az új rendelkezésnek a medikusok szellemére is, amelyet a régi rendszer követelése sok teóriának betanulása egészen kimerített. Az új szigorlati rend az alapvizsgálatot (ásvány-növény-állattanból) eltörli, amely intézkedés folytán elmaradnak azok a költségek, amelyek az erre való készüléssel és a 21 frt szigorlati díj lefizetésével járnak. Összevonja továbbá a második alapvizsgálatot (előszigorlat) és az I. gyakorlati szigorlat nyolcz tárgyat négyre, olyképpen, hogy a fizikát és kémiát teljesen kihagyja és az eddig kétszeres szigorlati tárgyat szolgáló élettant és boncztant csak egyszer követeli. A II. gyakorlati szigorlat megmarad, míg a harmadikból kiesik a törvényszéki orvostan és közegészségtan. Ezen túl csak a tisztí orvosokat kötelezik a közegészségtani vizsgálat letételére és a törvényszéki orvostani vizsgálatot csak a törvényszéki orvosi állásra reflektálóktól követelik meg.

— **Öngyilkosság betegség miatt.** *Bajkay* Mihály 51 éves aradi asztalos segéd, ki *Vajdovics* György asztalosnál volt szolgálatban, öngyilkosságot követett el. Még tegnap délután felakasztotta magát, de tettét csak ma reggel vették észre. A Mocsár-utca 3-ik számú házban egy kis kamaraszerű helyiségben lakott *Pajkai* s itt követte el az öngyilkosságot. Bekötötte spárgával a kamara rosszul záródó ajtaját, azután egy zsineggel, melyet a fűrészeről vett le, a gerendára felkötötte magát. Ott függött tegnap óta a szobában, míg ma *Szász* Kálmán kir. ügyészségi alkalmazott és *Probst* kereskedő felfedezték a dolgot. Beszéd közben felemlítette a kereskedő, hogy már régen nem látta *Pajkait*, mire *Szász* azt mondta, hogy nézzenek be hozzá, hátha baja van. Betekintettek az ablakon és meglátták a spárgán lógó holttestet. Erre értesítették a dolgról a házbelleket, kik kiszakították az ajtót s úgy hatoltak a szobába. Egy asszony, az akasztott embert meglátva, elájult. Mikor az öngyilkos beteg leányával tudatták a dolgot, sietve jött oda nem messze levő lakásáról s ő is *ájultan esett össze*. Az öngyilkos két levelet hagyott hátra: egyiket leányának, a másikat *Vajdovics* asztalosnak. A levelekben végzetes tettének okául *betegségét* mondja. „Ne ítéljen el a világ — mondja — mert sokat szenvedtem, már jóformán két hónap óta és meguntam.”

— **Sandrock Adél, mint tanu.** A gmundeni evangélikus templomban e hó 17-én tartotta *Sandrock* Christel festő esküvőjét *Hübner* Emmy asszonnyal. Ez alkalommal szerepelt első ízben nő, mint tanu. *Sandrock* Adél a híres tragika látta el bátyja esküvőjén e fontos tisztet.

— **Melléküzetek a hivatalokban.** Egy városi számtiszt csalásai s okirathamisításaival foglalkozó törvényszéki tárgyalás alkalmából egyik győri ujság a következőket írja:

Szabad-e a tisztviselőnek a közönségtől privát megbízásokat elfogadni? A bíróságnál tudvalevőleg szabály, hogy a hivatali kötelese teendőkhöz kivül más, magánjellegű ténykedést nem vállalhat el és nem tehet meg a díj-nok, segéd- és kezelőszemélyzet tagja, annál kevésbé a bírói, kar tagja. Törvényhatóságoknál ilyen szabály nincs, a szervezeti szabályzat csak a tisztviselői állással össze nem férő cselekedeteket tiltja s a közigazgatásban sokféle olyan dolog van, amely felől a közönség tájékozatlan. Hol kérjen utbaigazítást? Hivatalokban, ahol a szives utbaigazítás után megkéri az illetőt, hogy írja meg azt a néhány sor írást. Mikor megkapja, első kérdése: Mivel tartozom? A válasz többféle: 1. semmivel, 2. amit akar és 3. ennyi koronával. A felsőbbbbségek elnézik ezt a mellékkeresetet, ha az a kérvény ügyének elintézését nem befolyásolja, mert a félnek akkor is pénzébe kerül a dolog, ha máshoz fordul. Győr városánál a tanácsosi osztályban néhány év óta az ilyen felekkel jegyzőkönyvet vesznek föl sérelmükről, nem sajnálják azt a három-négy sor írást. Egyebütt azonban a sziveségek járják. Tökéletesen igaz,

hogy ez nincs rendén. A kereskedő sem engedné, hogy alkalmazottja magánmegbízásokat bonyolítson le, de a kereskedő többet fizet alkalmazotjának, mint amennyi egy számtiszt javadalmazása. Aztán itt is az alkalom neveli a visszaéléseket. Az első egy frt jutalomdíjnal már foglalkozik azzal a lehetőséggel, hogy alkalmazása körében mi mindenből lehet pénzt csinálni. Addig szonban még sem lehet a helyzeten segíteni, amíg a magánmegbízások elfogadása nem lesz határozottan tilalmas.

— **Zubovics állapota.** *Zubovics* Fedor kapitányt még mindig a kereskedelmi kórházban ápolják. A kapitány már sokkal jobban van, szobájában jár-kelel s fogadja számos barátja látogatását. A kapitány néhány nap múlva elhagyja a kórházat. A párbaj másik sebesültjéről *Rákóczi* főszolgabíróról ezeket mondja kezelő-orvosa: *Rákóczynak* a jobb hónaljjon mindössze 6—8 centiméter hosszú felületes borsebe van, melyet ő két öltéssel egyesített. A főszolgabírónál sebláz nem jelentkezett, mert a párbaj után *Vácott* kedélyesen megvacsorázva, még aznap székhelyére, Rétságra utazott, hol hivatalos dolgait zavartalanul végzi.

— **Megkéselte a feleségét.** *Jakobovits* István aradi ügynök felesége ma súlyos panaszt tett férje ellen a rendőrségnél. Szóváltás közben férje *konnyakéssel támadta meg s meg akarta szurni*. Az asszony kezével védekezett s a kés bal karjának alsó részébe hatolt. Átszurta a húst és ferde irányban kiszakította. A késelő ügynök ellen megindították az eljárást.

— **500 korona jutalom egy gyújtogató fejére.** A *kassai* városi erdőben rövid időn belül tizenöt-ször egymásután tűz támadt. Mind a tizenöt esetben ugyanazon a helyen gyult ki az erdő s már eleinte gyújtogatóra gyanakodtak. A gyanu természetesen megerősödött, mikor az esetek oly következetesen ismétlődtek s a *kassai* rendőrség minden követ megmozdított, hogy a gyújtogatót kézrekerítse. Ez a szives fáradozás azonban kárba vesztett, a gyújtogatót nem sikerült se kipuhatolni, se elfogni. A gyakori tüzeset nemcsak a várost, hanem a *Kircz*-féle fűrésztelepet is károsítja s *Kircz* látva, hogy a rendőrség nem bologgul, 500 korona jutalmat tűzött ki annak, a ki a tettezt kézrekeríti, vagy elfogja.

— **Halálozás.** Mint részvétellel értesülünk, *Greiner* Irma élte 21-ik évében hosszas szenvedés után Budapesten elhunyt. Ma délután temették.

— **Kitört tűzhányó.** Mint tudósítónk késő éjjel telefonozza, *Jokohamából* az a hír érkezett, hogy az *Acsuma* tűzhányó földrengés kíséretében ma kitört. A vulkán óriási erővel és mennyiségben dobta ki magából a tüzes lávát, mely hirtelen elborította a hegy környékét. A kitörés oly váratlanul jött, hogy a menekülés teljes lehetetlenség volt, s így sok ember porrá égett a tüzes lávában. Eddig *kétszáz ember halálát* állapította meg a hatóság.

— **A feljelentés halottja.** *Lakatos* János zölde lakos istállójának szarufájára felakasztotta magát. Mikor rátaláltak, már halott volt. Azért lett öngyilkos, mert felesége beteg s ehez hozzájárult, hogy őt *csalás miatt följelentették*.

— **A színésznő anyja.** Budapestről jelentik ezt az érdekes utcai epizódot: A minap délebben betért a *Szikszay*-féle sörcsarnokba egy budapesti ügynök a feleségével s letelepedtek egy asztalhoz. Szomszédságában fiatal emberek ültek s ezek közül egy ügyvédjelölt főnhangon sértő megjegyzéseket tett az ügynök feleségére és színésznő leányára, a kiket már régóta ismer. A házaspár erre rögtön eltávozott. A megsértett asszony erre elhatározta, hogy elégtételt vesz az ügyvédjelöltön. Tegnap délután hat órákor kutyakorbácsal a kezében megleste az *Ullői*-uton s hirtelen *többször végig vágott rajta*. A szokatlan látványosságra összeszaladt az utca népe és széjjelválasztotta a

verekedőket, egy rendőr pedig fölírta a nevüket s jelentést tett az utcai botrányról a kerületi kapitányságon.

— **Tilalom az orvosoknak.** *Varsóból* táviratozzák: Az orosz állami szolgálatban álló orvosoknak megtiltották, hogy a *Krakkóban* tartandó orvos- és természetbuvárok kongresszusán résztvegyenek.

— **Halálos baleset az iparvasuton.** *Berzován*, mint tudósítónk írja, egy fiu vigyázatlanság áldozata lett. A *Seidner*-féle iparvasut lejtős helyen teherrel megrakva rohant lefelé, miközben egy *berzovai* fiu a sineken át akart szaladni. Futása közben megbotlott és szerencsétlenségére épen a sineken terült el. Fölkelni már nem volt ideje, mert a viczinális utolérte és keresztül ment rajta. A vonat kerekei a fiu egyik lábát *tövéből elvágták* s mire az előhívott járási orvos megérkezett, a szerencsétlen áldozat elvérzett s csak a *halált* konstatalhatták rajta. *Lovich* Gyula, a radnai járás szolgabírája nyomban kiutazott a helyszínére a vizsgálat megejtése végett.

— **Százezer márká munkásoknak.** *Boroszlóból* táviratozzák, hogy *Ballestrem* a reichsráth elnöke munkásai között *százezer márkát* osztott ki.

— **Öngyilkosság a szállóban.** *Maczerka* Zsófiát, akit tegnap reggel a budapesti *József* főherczeg szállóban levő szobájában holtan találtak, ma délelőtt bonczolták fel a törvényszéki orvostani intézetben. A bonczolás megállapította, hogy a szerencsétlen leányt szublimát mérgezés ölte meg. Bonczolás után a holttestet koporsóba tették és kivitték a zsidó temető halottas házába, ahonnan délután temették el.

— **A titokzatos kedive.** *Bernből* jelentik, hogy *Abbas* pasa, ki hosszabb tartózkodásra *Nyonba* megérkezett, nagyon titokzatos színt ad fellépésének. A kedive lakásadójának kijelentette, hogy bérleti szerződésük abban a perczben felbomlik, amikor megérkezéséről a lakosság idő előtt tudomást nyer. Határozott parancsára a kíváncsi népet kastélyától eltávolítják. Kísérete hét személyből és tizenkét szolgából áll. Kíséretének egy tagja a napokban fürdés közben a genfi tóba fult; a holttestet kihalászták. A kedive minden reggel kikocsizik. Ezután fürdőt vesz és sétára indul, mely egész délig tart. Ebéd után pihen. *Abbas* pasa nagyon jól ismeri a schweiczi vidékeket. — *Nyonban* lakik egykori tanítója, aki őt és testvérét: *Mohamed Aly* Beyt egyidőben tanította. 1884-ben a herczegek tanáruk: *Montasz* vezetésével beutazták Európát. 1888-ban *Tewfik* pasa két fiát *Genf*be küldte. Egy esztendeig maradtak itt, míg a bécsi *Theréziám*umba kerültek. *Abbas* pasa minden évben ellátogat Európába. Jelenleg torokgyuladásban szenved, melyet *Kölnben* szerzett. Szeptember hó 4-éig marad a genfi tó melletti *Nyonban*, aztán ismét *Kairoba* indul. A kedive az arab és török nyelveken kívül francziául, németül, olaszul és angolul tud.

— **Hentesek vigyázzatok!** Ritka holló az az itélet, a melyet a nagyvárad rendőrség s utána a tanács hozott. Egy hentes büntetett meg, a ki kevesebb húst adott, mint a mennyit köteles lett volna. Egy nagyvárad hentes ugyanis 8 dekával kevesebb húst mért ki egy vevőjének, s nem egy egész fontot. A rendőrség 30 koronára büntette a henteset s a tanács helybenhagyta az itéletet.

— **Váltóhamisító kereskedő.** *Temesvárott*, — általános föltűnést ke tett *Löwinger* Albert fakeskedő eltűnése. *Löwinger* városszerte gazdag embernek ismerték és eltűnése után kiderült, hogy ismert nevű kereskedők neveire váltókat hamisított. *Löwinger* igen fényűzően élt. Most építik pompás házat is. Habár a váltóhamisítói ténye már bizonyos bűnügyi följelentést még nem tettek a szökevény kereskedő ellen.

— **Felrobbant töltény.** *Kalyecz* János 26 esztendő budapesti napszámos ma *Davidovics* Jakabnak a külső kerepesi uton levő ócskavaskereskedésében dolgozott. A vasaknak ide-oda

való rakodása közben kezei közé egy töltény került, a mely váratlanul felrobbant. A töltény Kalyecz kezeit annyira összeroncsolta, hogy a Rókuz-kórházba kellett szállítani.

— **Katonazene a Kass-vendéglőben.** Szombaton este 8 órakor a Kass-féle vendéglőben a 33-ik gyalogezred zenekara hangversenyt tart. Belépti-díj 20 krajczár.

— **Sikkasztó kapitány.** A predeáli vasutállomáson ma reggel nagy feltűnést keltett egy román katonatiszt elfogatása. *Todorcsku* György kapitány, a Foksánban állomásozó román gyalogezred parancsnoka a letartóztatott. Fölvette az ezred címere a postán érkezett huszonöt ezer frankot és az összeg el-sikkasztása után megszökött. Azonnal táviratoztak a határszéli állomásokra, hogy *Todorcsku* tartóztassák föl. Predeálon felismerték és elfogták. Az elemelt pénzből azonban már csak négyezer frankot találtak még nála. Az összeg nagyobb részét elrejtette és nem akar fölöle felvilágosítással szolgálni. Bukarestbe szállították, ahol átadják a katonai hatóságoknak.

— **Gyilkosság és öngyilkosság.** Nápolyban, mint sürgönyzik a *Castello dell' offo* nevű kasszárnyában egy katona egyik altisztjét lelőtte és aztán a közeli folyóba vetette magát. Hogy mindez miért történt, nem tudni.

— **Angol cenzúra.** A *Horper Magazine* című lap cikket ír a transzváli háború haditudósításairól és ennek kapcsán élénk színekben jellemzi az angol cenzúra működését. Ime egy példa: Egy lapnak tudósítója a következő sürgönnyel adta fel ujságja számára:

„Burok hatalmasan támadnak, ágyugolyóeső hull reánk. Sebesülés ma és tegnap őriási.”

Az angol főhadiszállás cenzora így adta le a sürgönnyel a londoni szerkesztőségnek:

„Esz hatalmasan esik ma és tegnap óta.”

— **A lepra gyógyszere.** Berlinből jelentik: Exotikus gyógyszert használtak az ottani kórházban a lepra ellen, melynek nagy hatása volt. A gyógyszer az *chaumoogra-olaj*, melyet a *Gynocardia odorata* növényből nyernek. A kísérletek azt mutatták, hogy az eddig gyógyíthatatlannak tartott betegség gyógyítható lesz.

— **Vizbe fullt tengerészek.** *Hamburgból* jelentik, hogy a *Falkonhurst* nevű gőzös Madagaskar közelében zátonyra került és elmerült. A hajó kapitánya *Lockmann* és egy tiszt, egy hajóinas és nyolcz utas a vizbe fulltak. A megmenekülteket Adenba szállították. A hajó rakományát elmerült.

— **A katonai szükségleti cikkek nézve külön osztályt rendezett be** *Porter* Vilmos koronás áruháza Aradon. Érdekében áll tehát minden bevonulónak, hogy ezen előnyös és kényelmes bevásárlási forrást felkeresse. Tartalékosoknak szükséges bóröndök, trikók, alsó ruházatok, harisnyák, ruhakéfék, fésűk, tükrök, továbbá kauszuk gallérok, kezezők, keztyűk, evőeszközök, zsebkések, praktikus pénz, dohány és cigaretta tárczak és minden nélkülözhetetlen cikk és apróság legjutányosabban kaphatók *Porter* Vilmos koronás áruházában, Aradon, a Központi szálloda épületében.

— **Tűz a rakodóparton.** Londonból táviratozzák: Ma a quenboroughi rakodóparton tűz támadt, a mely sok raktárt pusztított el, a melyek a németalföldi postával nemrég érkezett árukkal voltak tele. A *Regens-királyné* nevű gőzös elindult, mielőtt a tűz elérte volna. A tűzoltásban skeernesi matrózok segítettek. A németalföldi postaszolgálatot egyelőre *Port* Victoriába tették át.

— **Könyvbarátok tanácsadója** címmel jelent meg *Kerpel* Izsó helybeli könyvkereskedő cégnél egy terjedelmes könyvjegyzék, mely nagymennyiségű diszmuveket, tudományos munkákat, regényeket és ifjúsági iratokat sorol fel, a melyek ott kifogástalan, szép állapotban, nagyrészt féltárban kaphatók, felhívjuk e jegyzékre, a melyet a fenti czég készséggel bocsájt bárkinek rendelkezésére, a könyvvásárló közönség figyelmét.

— **T. Üzletfeleink szives tudomására** hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő ural (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— Hetet egy úfésre.** Ugy volt írva vitéz szabó testszorítóján, mint bámulatos cselekvése és miért? mert egy úfessel hét nyalakodó legyet agyonütött. Ugy látszik, hogy ezen hős idejében is már ezen lélekvesztő nagy mennyiségben létezett. Most is bebizonyíthatná egy olyan szabó a művét. A konyhában és pinczében nagy zajt csinál ezen kis csikorgó rovar a házi asszonynak. A mostani meleg nyári időben alig lehet védeni az ételeket a legyek-től. Sőt gyakran megpróbál az ember ráütni, hogy ha egy ilyen huszröntő a sonkán ül, de az mégsem használ, — a légy megmenti magát és a harag annál nagyobb, hogyha egy darab edény is ez alkalommal eltörik. Mindezen gondot és haragot megspórolja magának az okos háziasszony, hogyha egy kevés „Zacherlint“, a mi minden fűszerkereskedésben kapható, — kiporoz; — akkor nem tartózkodik egy légy sem az étszobában és az abban levő légy már egy pillanatban meg van ölve a „Zacherlin“ által. *Zacherlin*, kétségtelen a leghasználatosabb és legczélszerűbb a konyha és étszoba részére és semmi-féle vitéz szabó által nem pótolható.

El Párisba!

Az Aradi Közlöny számára írta:

Colomanus.

II.

Az aradi indóházban egy vig kedélyű társaság: három férj, köztük két papucshős és három fess fiatal asszony várta türelmetlenül a reggeli gyorsvonat indulását.

A meleg már érezte hatását; az egyik férjnek tüdő czukorkákról, citromról, ásványvizről kell gondoskodni, a másik a legyezőressortban foglalatoskodott, én pedig valódi muzulmán fatalizmussal gyönyörködtem azon, miként sűrög-forog a két utitársam.

— Látod öregem — mondá nagy jelentőséggel az én életem párja — tanulhatnál a barátaitól, miként kell az uton mindenről gondoskodni.

— Hadd el fiam — válaszoltam erre tőlem telhető édeskés mosolylyal — ők csak sűrögjenek, mozogjanak, hadd végezzék rabszolga dolgaikat, majd Párisban én intézek mindent; oda nem elég az ilyen foglalkozás, oda ész kell, azt pedig egész odáig pihentetni kell.

Az én kereskedő utitársam, kit a rövidség kedvéért Albertnek nevezek, rám nézett azután oldalba ütötte Palit, — az ugyanis az én fiskális kartársam — és azt sugja a fülebe, hogy mintha abból a párisi intézkedésekből az asszonyok ki lennének zárva.

E közben elhelyezkedtünk a kupében. Itt már az én erélyemre és rendezői talentumomra nagy feladat várt. A kézi podgyásznak be kellett jutni a kocsiba. Három nő, és két papucshős! Tessék elképzelni, hogy ez dobozokban, skatulyákban, kézi táskákban, utazósákokban kifejezve, mennyit teszen. De elhelyeztem ezeket. Azután az ablak mellé telepítettem a három asszonyt, kezükbe nyomtam az ös-zes újságokat, képes lapokat, és hogy ha esetleg el akarnának aludni, e célra elibük tettem a Kölcsey-egyesület egyik évkönyvét. Azután mi ránk került a sor. Hogy mi mikép helyezkedtünk el? Nagyszerű! Hát ugy, ahogy alsós kaláber párti el szokott helyezkedni. Bámulatos, milyen gyorsan haladt el az idő. Albert testvér azonban előre kikötötte, hogy ha kontrát akarunk neki adni, csak annyit mondjunk: Köbánya! — ha pedig kassakotrát akarunk adni, akkor csak simogassuk meg az állat és egyáltalában gyakran hangoztassuk, hogy ő milyen jól játszik, hogy mennyit nyer. Pali testvérnek nem igen tetszettek ezek a feltevések, de elfogadta és csak azt a megjegyzést tette, hogy ő semmi körülmények között sem fog veszteni, mert az ő felesége nem igen szereti, ha vesz, azért halkan kikötötte magának, hogy ha még annyit vesz, mondjuk, hogy milyen disznóban van...

Csak Budapesten tartottunk pihenőt. Paliné őnagysága és Albertné őnagysága pazarul ebédelték, még a sampányi sem maradt el; hogyné, hiszen annyit nyertek az uton, hogy azt a kis luxust megengedhették maguknak. Pali és Albert biztatták az asszonyokat, hogy csak rajta, elő a legjobbal és legdrágábbal. Én szerényen étkeztem. Mikor fizetségre került a sor, oda jő Pali és azt sugja fülembe, hogy legalább a pezsgőt fizessem ki, mert az még sem járja, hogy veszítsen a kártyán és a feleségét félrevezetve, még pezsgőt is fizessen. Albert pedig azzal közeledett, felém, hogy a pástétomokat, meg a Kugler-sütemény dobozt fizessem ki, mert a felesége csak azért rendelte, mert azt hiszi, hogy a férje nyert.

— De kérlek, — mondám én erre — mit szól majd a feleségem, ő azt hiszi, hogy én vesztettem és most még én fizessek a tetejébe nektek pezsgőt, pástétomot és Kugler-süteményeket? Nem lesz az gyanus? Nem fogja gondolni rögtön a feleségetek, hogy ez csak...

Tovább nem engedtek érvelni, hanem mindkettő hirtelen szólt a pinczérnek: fizetni!

Az ut Bécsig különben nagyon egyhangú és meglehetősen unalmas volt. Én és feleségem folyton Párisról beszéltünk és ottani élményeinkről.

Albert roppant kérdezősködött a párisi mulatóhelyek felől, amiért feleségétől többször rendreutasításban részesült. Pali pedig szerényen a francia igazságszolgáltatás iránt érdeklődött és folyton azt hangoztatta, hogy két-három bűnügyi tárgyalást okvetlen meg kell halgatnia a Palais Justic-ben és csak azt nem tudta megérteni, hogy miért vannak Párisban a tárgyalások éjjel?

Paliné meghökkent erre és feleségemhez fordulva kérdezte, hogy tényleg éjjel tartják Párisban a tárgyalásokat?

— Hát te azt nem tudad? — mondja ünnepléses komolysággal a feleségem. — Eleget bosszankodtam, hogy 2—3 éjjel az uram egyedül hagyott a szállodában. De hát belényugodtam, mert utóvégre a szakmája iránt hadd érdeklődjék mindenki. — Te neked nem szabad majd e miatt zugolódni.

Albert rögtön felismerve a turpisságot, most arra kért, hogy vigyem el őt is egy ilyen tárgyalásra.

Albertné eleinte tiltakozott ez ellen, de hát a barátság kedvéért utóvégre beleegyezett.

Albert és Pali egy megfigyeletlen pillanatban oldalba löktek és csak annyit sugtak a fülemben: Gaz kópé! és örvendezve dörzsölték a kezüket, midőn arra gondoltak, hogy milyen tárgyalások lesznek azok, milyen érdekes ügyek is kerülnek a párisi esküdtszékek elé, és hogy milyen remek is az a francia igazságszolgáltatás.

VAROS ES MEGYE.

Közgyűlés a megyeházán.

— A sorrend. —

Aradmegye törvényhatósága július hó 30-án tartja rendes negyedévi közgyűlését, melynek sorrendjébe eddig 107 letárgyalandó ügyet vetettek fel. A fontosabbak a következők:

A honvéd hadapródiskolánál létesített alapítványi hely odaítélése.

Az igazságügyi miniszter leirata, melyben tudatja a megye közönségével, hogy a volt törvényeszéki épület hátralékos vételárát, 48,548 korona 60 fillért, nem engedheti el.

A belügyminiszter leirata a gyámpénztári pénzszükségletnek az országos központi hitel-szövetkezetnél való elhelyezése tárgyában.

Csanádvármegye közönségének átírata a pusztai birtokosok községi adózási kedvezményének megszüntetése tárgyában.

Hevesvármegye közönségének átirata a járási főszolgabíróknak a bűnvádi nyomozások teljesítése alóli felmentése tárgyában.

Krassó-Szörényvármegye törvényhatóságának átirata a vármegyei főjegyzői állások szaporítása tárgyában.

Kolozsvár szab. kir. város közönségének átirata a *Munkácsy Mihály* emlékére teendő alapítvány tárgyában.

A vármegye közigazgatási bizottságának átirata *Bognár Károly* volt bokszegei körjegyző ellátási illetményének állásától történt felfüggesztése tartamára való megállapítása iránt.

A vármegye alispánjának előterjesztése az újonnan szervezett V. aljegyzői állás betöltésének függőben hagyása iránt.

A vármegye alispánjának az iránti előterjesztése, hogy a törzsvagyonalap tulajdonát képező 56.000 korona értékű magánkötvény a megyeház átalakítási munkálatok költségeinek fedezhetése végett készpénzbe beváltassék.

A vármegye alispánjának előterjesztése a községi és körjegyzők által szedhető munkadíjak szabályozása iránt.

SPORT.

+ A Meteor kerékpárklub fojódó hó 22-én vasárnap kirándulást rendez Battonyára. Indulás délután 2 órakor a klub helyiségből. Kértek a tisztelt tagok mentől számosabban megjelenni. A menetparancsnokság.

TÖRVENYKEZES.

§ A beduin nő gavallérja. A bécsi törvényszék előtt érdekes pört tárgyaltak ma. A vádlott *Wildenauer* mechanikus volt, akit könnyű testisértés és a közérkölciség elleni vétség miatt helyeztek vád alá. A vádlott az állatkertben történt verekedés alkalmával hat emberen késszurást ejtett. A vádlott tagadásban volt és azt vallotta, hogy nála akkor nem is volt kés. De a tanúk rábizonyították. Így *Mohamed Fatme* az állatkert egyik beduin szelidítő-nője is ellene vallott és felhozta, hogy rajta merényletet akart elkövetni *Wildenauer*. Erre zárt tárgyalást rendelt el az elnök és a tanu előadta az esetet. A vádlott azonban tagadott mindent.

Elnök: Nem szégyenli e tettét? Idejönnek idegen föld emberei, hogy nehéz munkával keressék meg kenyerüket és itt ily sértéseknek lesznek kitéve?

A beduin nőnek joga van becsületsértési pört is indítani. A tanu azonban kijelentette, hogy ő nem pöröl.

Bíró (a vádlotthoz) Ön nem érdemli meg ezt a jósgót. Jegyezze meg, hogy a beduinok is emberek, kiknek becsületük van.

A kihallgatás befejezése után az ügyész szigorú ítéletet kért könnyű testisértés és közérkölciség elleni vétség címén. A vádlottat a bíró 14 napi elzárásra ítélte. A vádlott az ítéletben megnyugodott.

NAPIREND.

Julius 21. Szombat. Róm. kath. naptár: Dániel próféta. — Protestáns naptár: Dániel próféta. — Izraelita naptár: Sabbat, Pinchász. — Görög-keleti naptár (július 8.): N.-Prokóp. — A nap két 4 óra 9 perczkor, nyugszik 7 óra 30 perczkor. — A hold két délelőtt, nyugszik 3 óra 4 perczkor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 764.0 milliméter, délután 2 órakor 766.5 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 17.6, délután 2 órakor C° + 26.6. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DN. 4, délután 2 órakor DN. 3. — Felhőzet reggel 7 órakor derült, délután 2 órakor többnyire derült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 milliméter.

Időjósítás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Száraz, meleg.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület. 1-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belepti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig. Helyiség: Erekllye-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Schreyer Harry hangszerkiállítás (Szabadságtér 21.) Nyitva naponta délelőtt 10—12 óráig, délután 3—7 óráig. Bemenet szabad.

Julius 21. Az arad-hegyvidéki turista-egyesület kirándulása Gainára.

Julius 22. Az aradi és aradmegyei közép- és kiskereskedők társulatának közgyűlése délután 2 órakor (Kereskedelmi- és iparkamara.) — A Meteor kerékpárklub kirándulása Battonyára. — Az 1848—49-iki agg honvédek segítő asztaltársaság közgyűlése este 8 órakor.

Julius 28. Jegyzőválasztás Medgyes-Egyházán.
Julius 30. Aradmegye évnegyedes közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Augusztus 15. Tisztiorvosválasztás Eleken.
Szeptember 12 13. Országos pinczergyűlés Aradon.

Vigalmi naptár:

Julius 22. Az aradi cigányzenészek egyrészének júliálisa (Csálai erdő.)

Augusztus 12. Az aradi kereskedők körének népnünpélya (Városliget.)

A KÖZÖNSEG KÖRÉBŐL.*

Felhívás a kiskereskedőkhöz.

Az önök nagyrabecsülése adta kezembe nagy és komoly ügyünknek a vezetését a múlt év október havában elnökké történt megválasztásomkor.

Igen, a múlt év október hava volt az, a mit a sokféle terhekkel sanyargatott kis- és közepkereskedő osztály méltán nevezhet az ébredés havának, mert akkor midőn már belátta, hogy a helyzet türehetetlen és tönkrejutással fenyeget, tett mindnyájunkat gondolkozóvá: mit tegyünk, mibe találhatnánk mentséget, a mi úgy is nagyon szerény főállhatásunk megmentésére? De mit tehetünk mint szét-szórt nyáj? Igen természetesen, tennünk mit sem lehetett. Azért is első sorban elhatároztuk, hogy megalakítjuk a „Kis- és Közepkereskedők Társulatát“, hogy így mint egy nagy testület hozzá foghassunk a nagy munkához. Ezt tettük mi és ezt teszi és tette már az egész országban a kis- és közepkereskedő osztály és felírta zászlójára: „Segítsünk magunkon, mert úgy az Isten is segít rajtunk.“

Az első lépést tehát megtettük, megalakultunk. Alapszabályunk a Nagyméltóságú Miniszter Ur által jóváhagyva kezeink közt van. Mi tehát most a mi tenni valónk? Az, hogy lépünk a cselekvés nyílt terére és tegyünk meg mindent, a mit a jog és a tisztesség megenged, létünk és fenállhatásunk érdekében.

Össze hívom tehát önöket kedves kis- és közepkereskedő társaim, hogy tanácskozzunk!

Azért is fölkerem minden kis- és közepkereskedőtársamat, foglalkozzék az a kereskedelem bármely szakmájában, hiszen mindnyájan érezzük és tudjuk, hogy pedig a magyar kereskedelem beteg, azt a hiányos törvények folytán mindnyájan érezzük és tudjuk. Jelenjünk meg tehát most vasárnap délután fél három órakor mindnyájan az aradi kereskedelmi és iparkamara helyiségében, — ha tag már vagy nem tag, mindenkit örömmel fogadunk, vegyen részt a tanácskozásban, hogy egy-egy helyes működési irányban megállapodva, kezdhessük meg társulatunk működését.

Ez az a mit önöktől kérek, midőn ezt teszem bizom önökben, — hogy már a jól és helyesen fel-fogott saját érdekekben nem lesz felhívásom pusztában elhangzott szó.

Kartársi üdvözléssel:

Mittner József,

a kis- és közepkereskedők társulatának elnöke.

KÜLÖNFÉLÉK.

□ Bakfis leány ruházata. Amikor a leány hajadonná serdül, gyakran mutatkozik nála sápkor és vérszegénység. A gondos anya ilyenkor gondoskodik arról, hogy a leánye eleget aludjék, erőteljesen étkezzék, sok tejet igyék stb. Baj azonban, hogy akárhányszor elfelejtik, hogy mily fontos körülmény, hogy a leány észszerűen öltözködjék. Nem bűn-e, ha az anya megengedi, hogy fejlődőben levő leány erős fűzőt viseljen a karcsúság emelése végett? Még a laza mieder is szűkíti a derekat néhány centiméterrel és káros nyomást gyakorol májra, gyomorra, belekre. A legkisebb nyomás is ártalmasan hathat, ha minden nap gyakoroltatik és nem egy női bajt okoz az a körülmény, hogy a leány ruházatánál fő szempontok: 1. A ruha terhet főleg a váll viselje. — 2. Sehol se vágjon valamely kötés és ne akadályozza a vérkeringést. Épen a másik ponttal védekezik valamely anya, aki azt hozza fel, hogy a fűző védi a testet a zsinetekkel szemben. „Aztán meg az én leányom nagyon lazán viseli a fűzőt.“ Ami azt a lazaságot illeti, hát a bakfis kisasszonyok nem kérdik a mamától, amikor titkon szorosabbra fűzik a miedert. Aztán az sem ok a fűzővis-

* Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

lésre, hogy jobb testtartást biztosít. Tornázzék a leány és nem lesz szüksége mesterséges egyenesítőre. A cipőre is gondot kell fordítani, hogy ne pontosan alkalmazkodjék a lábhoz, és a sarka ne legyen két és fél centiméternél magasabb.

□ Mindkettő örülnek.

— Örülök, hogy nem voltam Shakespeare.

— Miért?

— Mert akkor már halva volnék.

— Igen, — ez igaz és Shakespeare el volna feledve.

□ Tengeralatti telefon Edison mester és Holzer Vilmos, a híres elektrikus világraszóló közös találmányáról ad hirt egy tudományos szaklap. Tenger alatti telefon létesítéséről van szó, melynek segítségével az oceánok két partján levők beszélgethetnek egymással. Erre vonatkozóan maga Edison így nyilatkozik: „Az általános nézetel szemben mi azt találtuk, hogy nincs is oly erős áramra szükség, hogy az oceánon átbeszélgethessünk. Mi több mint 3000 mérföldnyi drótot vettünk és azt ugyanoly nyomásnak és lehetőleg ugyanoly viszonyoknak tettük ki, mint amilyen az oceánok alatt van és állításunkat igazolva találtuk. Mi elsüllyesztettük az orsót, melyen a drót volt és alávetettük a drótot a nagy nyomásnak, egyuttal az orsó perczenkinti 10—12 fordulat sebességével forgott és azt találtuk, hogy a hangokat érthetően tovább vezette. Miután már ennyire jutottunk a dologgal, nem talált többé hitelt előttünk az a gondolat, hogy a hanghullámoknak a tengeralatti továbbítására nagyon erős áram szükséges. Természetesen nem várjuk találmányunktól azt, hogy az oceán két partján levők direkte fognak beszélgetni közbelső állomások nélkül; a jelenlegi berendezésünk szerint lehetetlen, de az bizonyos, hogy az oceánon néhány közbelső állomás elégséges lesz és azokról a hang mechanikai berendezések segítségével továbbítható lesz.“

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 20.

Kanikula van ismét. A buzatermesre igen jó időjárás van, melynek eredménye is jó lesz.

A munkálatokat szorgosan siettetik, hogy jó időben végezzenek. A hetivásárra már új buza és új árpa is került igen jó minőségben. Az árak lanyhák, csupán a tengeri ára emelkedik, mivel a készlet kevés.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

1-ső minőségű buza 6.30—6.40.

Uj-buza 6.20.

Tengeri 5.40—5.50.

Rozs névleges jegyzés 5.60.

Uj-árpa 4.40.

Zab névleges jegyzés 4.50.

Az irányzat lanyha.

— Az aradi közuti vaspálya és téglagyár részvénytársaság forgalmi kimutatása 1900. július 1-től 15-ig. Személyszállítás 1900. július 1-től 15-ig 25784 személy, bevétel 4749 korona 90 fillér, 1899. július 1-től 15-ig 26464 személy, bevétel 4930 korona 70 fillér, 1900. jan. 1-től július 15-ig 262768 személy, bevétel 50726 korona 60 fillér, 1899. jan. 1-től július 15-ig 262832 személy, bevétel 50719 korona 60 fillér. Teherszállítás 1900. július 1-től 15-ig 676230 klg., bevétel 797 korona 04 fillér, 1899. július 1-től 15-ig 1636040 klg., bevétel 1683 korona 74 fillér, 1900. január 1-től július 15-ig 13278640 kilogramm, bevétel 14448 korona 81 fillér, 1899. január 1-től július 15-ig 17316530 klg., bevétel 17743 korona 26 fillér.

— Fizetésektelelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelelenségeket jelenti: Löwy Miksa, Bécs. — Zeisler Rudolf, *Török-Szt.-Miklós*. — Nehuska Francziska, Tabor. — Weisz József, *Kalocsa*.

Budapesti ár- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, július 20.

Déltőzsde. Buzakinálat kielégítő, vételkevd mérsekelt. Nyugodt irányzat mellett 20.000 métermáza került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonaneműek közül árpa keresett, tengeri szilárd, a többi forgalom nélkül. Malmok tartózkodók. Időjárás szép.

Zárul 12 órakor:

Table with 2 columns: Item, Price. Items include Buza októberre, Rozs októberre, Zab októberre, Tengeri júliusra, Tengeri augusztusra, Tengeri 1901. májusra, Repcze augusztusra.

Zárul 4 órakor:

Table with 2 columns: Item, Price. Items include Buza októberre, Rozs októberre, Zab októberre, Tengeri júliusra, Tengeri augusztusra, Tengeri 1901. májusra, Repcze augusztusra.

Zárul 4 órakor: korona

Table with 2 columns: Item, Price. Items include Osztrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, Leszámitolóbank részvény, Rima-Murányi vasmű részvény, Osztrák-magyar államvasuti részvény, Közúti vasut, Városi villamos vasut részvény.

Szeszűzlet.

— Július 20. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona, hordó nélkül per 100 liter 70, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 11 korona métermázsánként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Július 20. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felüli sulyban 90 — 91 fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban fillérig. Fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felüli sulyban 94 — 96 fillérig. Fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 94 — 95 fillérig. Fiatal könnyű páronként 250 kilogramm sulyban 93 — 94 fillérig.

Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogramm felüli sulyban fillérig. Közép páronként 240—280 kilogramm felüli sulyban fillérig. Könnyű páronként 200 kilogramm felüli sulyban fillérig. Könnyű páronként 2-0 kilogramm sulyban terjedő sulyban fillérig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogramm felüli sulyban fillérig. Közép páronként 250—320 kilogramm felüli sulyban fillérig. Könnyű páronként 250 kilogramm sulyban terjedő sulyban fillérig. Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogramm felüli sulyban fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm sulyban terjedő sulyban fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogramm felüli sulyban 94 — 96 fillérig. Közép páronként 240—280 kilogramm sulyban 94 — 95 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm sulyban terjedő sulyban fillérig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokászerű levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillérekben értendőek. Szokászerűleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 40/100 vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadónak.

Sertéslelészám. Július 17-én volt készlet 43312 darab, július 18-án főlhajtatott 418 darab, július 18-án elszállított 197 darab, július 19-én maradt készletben 43533 darab. Üzlet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti ár- és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. július 20.

Table with 2 columns: Item, Price. Items include Magyar aranyjáradék 4/100, Magyar koronajáradék 4/100, Magyar arany 4 1/2/100, Magyar ezüst 4 1/2/100, Magyar keleti vasut, Magyar földtehermentesítési kötvény, Magyar italmegváltási kötvény, Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény, Magyar nyereménysorsjegy kölcsön, Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön, Osztrák papíráradék, Osztrák járadék ezüst, Osztrák járadék arany, Koronajáradék, 1860-iki államsorsjegyek, Osztrák-magyar bankrészvény, Magyar hitelbank részvény, Osztrák hitelintézet részvény, Osztrák-magyar államvasut, 20 frankos arany (Napoleonkor), Német birodalmi márka, London, Páris.

A felelős szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős: Vass Géza.

REGÉNY-CSARNOK.

Modern Ophélie.

— Regény. —

Fordította: Liptai Imre. 191

(Folytatás.)

NEGYEDIK FEJEZET.

A ház urnője már asztalnál ült, amikor a kis társaság belépett az étterembe. Kövér asszony volt, negyven év körül, meglehetősen üde arczzal és fiatalosan fénylő szemekkel.

Az ezüsttel gazdagon megrakott asztal körül még nagyon sok vendég foglalt helyet.

A hercegnő jobbán ült Ziablind a moszkvai társas életnek egyik arslánja. A házaszszyonytól balra egy fiatal ember csevegett, névleg Sivitsew. Nagyon egyszerű kaliberű ember, aki azonban értette, hogy kell a hercegnőt körülhízelegni. Ettől nem messze Gundurov örömmel fedezte föl egy volt iskolatársát, Dusonint. Az asztal másik végén ült Crebillon asszony Aglaé egykori nevelőnője.

— Sergius Mihailovits! Iwanowna Zsófia unokaöccse, — szólott ünnepélyesen Larion herceg.

Eközben Olga már a hercegnőt ostromolta, nem is engedve, hogy felelhessen.

— Kedves, édes hercegnő, hogy lőtötte el az éjszékát?

— Köszönöm gyermekem, — válaszolt Aglaé panaszkodó hangon. Ma jobban vagyok köszönöm.

— Nagyon örülök, hogy őnt megismerhettem, — szólott végre Gundurovhoz furdulva.

— Bocsáson meg hercegnő hogy ilyen módon mutatkoztam be, — mondá a ruhájára czélezva, — de tulajdonképen én csak letartóztatás folytán vagyok itt. Larion herceg volt olyan kegyes és itt tartott.

— Semi mentegetőzés, kérem foglaljon helyet, — válaszolt a hercegnő barátságos mosollyal.

A fiatal ember megnyerő külseje és szerény magatartása rögtön megnyerték a tetzését.

— És még csak nem is kérhetek bocsánatot, — mondá Ásanin, aki épp úgy elmulasztotta, hogy szalonöltözéket vegyen föl, mint a barátja — és így nem marad más hátra, minthogy bűnös fejemet odatartsam a büntetésért — és lehajtottá fejét egészen a hercegnő kezéig, melyet tiszteletteljesen megcsókolt.

— Elragadó, mint mindig! — kiáltott a hercegnő, miközben maga szoritotta oda kezét a fiatal ember rózsás ajkaihoz.

— Engedje meg hercegnő, hogy átadjam a helyemet, — mondá Ziablind udvarias hangon a fiatal leányhoz.

— Köszönöm, csak maradjon, — válaszolt az és egy gyors tekintettel végignézve az asztalon, helyet foglalt az egyedül ülő bérlő mellett, akivel rögtön élénk beszédbe elegyedett. Ziablind mély sóhajzásba tört ki és egy pohár bordeauxit töltött magának.

— Üljön a leányom mellé, ott van egy szabad hely, — mondá a hercegnő Sergius-hoz, aki tekintetével egy üres széket keresett.

Gyorsan engedelmeskedett a parancsnak. Szive hangosan dobogott, mert érezte, hogy e nélkül a felszólítás nélkül sohasem merete volna azt a helyet elfoglalni.

— Nos Maus ur? — kérdé Olga, aki Ásanin és Maus között foglalt helyet, kibontva asztalkendőjét, — látott-e álmában, amint azt megigérte?

A megszólított odafordult és az első, amin tekintete megakadt szomszédnőjének alabastromszerű vállalai voltak, amit csak egy vékony fátyol takart el. Ezt látva, olyan zavarba jött, hogy hamarajában nem talált feleletet.

— Hát ön már nem tud beszélni? — kérdé gunyolódva a leány, aki mindig észreverte, ha szép külsejével valakire mélyebb benyomást tett.

— Az elmúlt éjjel nagyon mélyen aludtam, — szólott végre nagynehezen Maus, miközben tekintetével majd felfalta a szomszédnőjét.

— Nos, máskor ne aludjon olyan mélyen... Ugy-e nagyon buta, — sugta Ásanin fülébe.

— Kit nem tesz ön botorrá? — mormogta ez.

— Önt semmi esetre sem.

— Arra nem mernék megesküdni.

— Csak hallgasson, sok mindent hallottam már magáról. Ismerem szép csinytevéseit.

— Ugyan mit hallott? — kérdé Ásanin.

— Nos, hogy maga egy közönséges csélcsap, — válaszolt a fiatal leány... Igen, igen, magát nekem kellene kezelés alá venni.

Ásanin gyujtó tekintettel nézett reá.

— Igérje meg, hogy meg is teszi, — suttogta behízkelő hangon.

— Azt még majd meglátjuk, — szólott a leány elpirulva, — de most már elég, mert még féltékeny teszi az öreget, — mondá fejével Larion herceg felé intve, aki szótlanul szüröcsölte a theáját nagy csészéjéből.

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Július 20. —

Fehér Kereszt szálloda. Fränkl Ignác utazó Bécs. — Gróf Bolza Géza birtokos Szarvas, — Dr. Szonyi Béla ügyvéd. Szarvas. — Ornstein Gusztáv utazó Bécs. — Steinbach Sándor utazó Bécs. — Wächler Sándor utazó Budapest. — Engel Miksa utazó Bécs. — Weisz Alfréd utazó Budapest. — Karabelli Viktor utazó Trieszt. — Gergely Arthur utazó Budapest. — Lauter Henrik utazó Budapest. — Gartner Jenő utazó Darmstadt. — Baumgartner J. kereskedő Bécs. — Hajdu Mihály utazó Budapest. — Schvarz Arnold utazó Budapest. — Grünvald József utazó Budapest. — Zucker László kereskedő Bécs. — Altman Ottó utazó Budapest. — Hornstein Emil utazó Budapest. — Frölich Hugó utazó Budapest. — Seiger Zsigmond utazó Budapest.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi május hó 1-től.)

Table with 4 columns: Route, Departure, Arrival, and Price. Routes include ARADRÓL, ARADRA, Erdély felé, Erdély felől, Temesvár felé, Temesvár felől, Szeged felé, Szeged felől, Brád felé, Brád felől.

Aradi nyári szinkör.

Szombaton, 1900. évi július hó 21-én:

A pajkos diákok.

Vig operette 1 felvonásban. Irta: Braun A. Fordította: Latabár, Zenéjét szerző: Suppé F.

SZEMÉLYEK:

Table with 2 columns: Actor/Character, Name. Includes Geyer J., Brand, Frinke, Grün, Antal, Boda F., Lizi, Körösi Gizl., Fleck, Ereczkövy K., Korcsmáros, Nyilassy M.

EZT MEGELŐZI:

Az egyetlen leány.

Lengyel vigjáték 2 felvonásban. Irta: Gróf Fredró Sándor. Fordította: Radnótfái.

SZEMÉLYEK:

Table with 2 columns: Actor/Character, Name. Includes Szumbalinszki Mezel Péter, Paulina, Gomojté, Ratatinszky, Lujza, Camilla, Turchányi O, Agatha, Kalocsa R., Darzsinky, Gáthy K., Marezky, László Gy., Boldizsár, Czákó V.

Kezdet 8 órakor.

= Nyomtatványokban =

ha **izlést** keres és **pontos időben** kíván hozzájutni és főleg súlyt fektet **jutányos árakra**, úgy tegyen megrendelést

az

Aradi nyomda részvénytársaságnál

melynek a szakipar legújabb vívmányai szerint új aranyozó és könyvkötészeti gépekkel berendezett

könyvkötészeti osztálya

könyv- és hangjegy bekötéseket olcsó árban vállal és különösen disz-munkák elkészítésében remekel.

Pontosság.

Diszkrét izlés.

Tartós munka.

**Mindamellet
olcsó árak!**

Szóval: teljes megelégedés, úgy hogy ismerőseinek is melegen ajánlhatja.

2393—1900. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad szab. kir. város törvényhatóságánál egy 1400 korona tisztii fizetéssel és lakbérilletményével javadalmazott irodai segéd-tisztii állás üresedésbe jöven, azokat kik ezen állást elnyerni óhajtják, s az 1883. évi I. t. cz. 19. szakaszában előírt minősítéssel bírnak, felhívom, hogy pályázati kérvényüket hivatalomhoz a folyó évi augusztus hó 6-ig bemutassák.

Aradon, 1900. évi július hó 16-án.

Salacz,
királyi tanácsos
polgármester.

Magyar kir. államvasutak igazgatóság.

27190. F. IV. szám.

Hirdetmény.

A kézbesíthetetlen és fölös szállítványok a vasuti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján, d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teherárú raktáraiban a következő napokon kerülnek eladásra, melyhez a t. közönség ezennel meghívatik.

Állomás	1900. július
Debreczen	23-án
Kolozsvár	23-án
Csaba	23-án
Budapest Józsefv.	24-én
Kecskemét	24-én
Eszék	24-én
Szabadka	25-én
Zágráb	25-én
Pápa	25-én
Budapest ny. p. n.	26-án
Arad	26-án
Nagyvárad	26-án
Szatmár	30-án
Miskolc göm. p. u.	30-án
Pozsony	30-án
Győr	31-én
Veszprém	31-én.

Budapest, 1900. július hó 1-én.

Az igazgatóság.

Magy. kir. államv. üzletv. Debreczenben.

14241—1900. III. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak Debreczen állomásán 1901. évi márczius 1-én a vasuti vendéglő bérlete lejár; ugyanazon időponttól számítandó három évi időtartamra ezen vendéglő bérletére ezennel zárt ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az 1 koronás bélyeggel és — „ajánlat a m. kir. államvasutak Debreczen állomásán levő vendéglői üzlet bérletére” — felirattal ellátott, nemkülönbén a kellő okmányokkal felszerelt, borítékba zárt és lepecsételt ajánlatok 1900. évi augusztus hó 1-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak debreczeni igazgatóságára titkári hivatalához posta útján, térti vevénnyel nyújtandók be; és ugyanazon időpon-

tig bánatpénz fejében pedig 600 korona készpénzben küldendő be, függetlenül az ajánlattól a debreczeni üzletvezetőség gyűjtőpénztárába posta útján, jelen pályázati hirdetmény számára való hivatkozással.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek nevezett üzletvezetőség III. (forg. és keresk. osztályában Tisza-palota II. em. 25. ajtó) a hivatalos órák tartama alatt d. e. 8—12 délután 2—4 óráig megte-

kinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkező ajánlatok figyelembe vételét nem fognak.

A m. kir. államvasutak igazgatósága fentartja magának azon jogot, hogy a pályázók közül tekintet nélkül a felajánlott bérlet-

összeg nagyságára szabadon válasszathasson.

Megjegyeztetik, hogy a jelenleg ideiglenes épületben elhelyezett vendéglői helyiségek és a vendéglős lakása 1902. évi augusztus 1-től az új felvételi épületben lesznek elhelyezve.

Debreczen, 1900. évi június hó 12-én.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Különlegesség csúszók, bolhák, molyok, koryhatórok, háziállatokon lévő élősködők ellen.

Zacherlin

Nem a papírtölcsérben!

hanem egyedül a „Zacherlin“ feliratu palaczkban lévő a valódi!

Ez a valóban csálhatatlan, radikális segély mindenféle féreg-zaklatás ellen.

Arad: Amtmann Lajos, Altmann Ede, Baumann B., Belgráder K. és társa. Daimel Lajos, Dengl Károly, Dürr Gusztáv, Dürr Kocsárd, Duzsek Ferencz, Eles Armin, Ernyei Gyula, Fáber Lajos és testv., Feichtaler M., Fejér Gyula, Guttmann Samu, Herczog György, Ilcs Arzen, Karátsonyi Antal, Ladányi László, Lázár Gyula, Meer Mór és fia, Nagy Farkas, Pollák József, Preisach Vil-

mos, Prolich István, Ring Zsigmond, Rothstein Mór, Schlesinger Samu, Steinitzer N., Schwarcz M., Szauer A., Vojtek & Weisz, Wechsler József, Weisz Dávid, Weisz Mór, Löcs E. és társa.

Uj-Arad: Janitzky János P., Theiss és Treitler, Zimmer Mátyás.

Battonya: Fischer Izsák, Geller Ferencz, Maurer Gyula.

Boros-Jenő: Blau Dávid, Strausz Ignác.

Buttyán: Klein Márton. **Csermő:** Holländer Samu és fiai.

Gurahonez: Schwarcz Samuel, Weissberger Samuel.

Kiss-Jenő: Messer Lipót.

Mária-Radna: Tones F.

Mezőhegyes: Auspitz Lajos, Schönberg Jakab.

M.-Pécska: Frits Frigyes, Königsthal Jakab és fia

Simberger Sándor, Turczky Nándor.

Pankota: Barna Lajos, Duffek Kálmán, Kaufmann

Radna-Lippa: Eisele Mátyás, Reisenberger Miklós, Schwarcz Ferencz.

Soborsin: Blau Móricz és fia, Róth Mór.

Uj-Szent-Anna: Henny Károly

Világos: Grünwald G., Neupauer Antal, Weber János.

Vinga: Klemann N.

Zádorlak: Hemmen Ferencz. 1284

Adolf és fia, Pavlovits Constantin.

Radna-Lippa: Eisele Mátyás, Reisenberger Miklós, Schwarcz Ferencz.

Soborsin: Blau Móricz és fia, Róth Mór.

Uj-Szent-Anna: Henny Károly

Világos: Grünwald G., Neupauer Antal, Weber János.

Vinga: Klemann N.

Zádorlak: Hemmen Ferencz. 1284

Csak nőket érdekelhet e szenzátiós felfedezés!

„AFRODITIN“

mellszépítő, a háremhölgyek csodahatású laurus-irja, mely visszavarázsolja a női kobel elvesztett ifjui üdeségét, ruganyos teltségét. A testbőrt bársony-lágyságúvá és selyemfényűvé varázsolja. Ezen csodahatású ír gyógynövényekből készül, tehát semmiféle ártalmas anyagot nem tartalmaz. Egy tégely ára használati utasítással 4 korona. **Törvényesen védve.** A pénzbeküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratóriumában

Budapest, VII. kerület, Mexikói-ut 88. sz.

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.